УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ

одинокий український католицький тижневик у Канаді.

Виходить у Вівторок в Едмонтоні під ч. 10012-109 Стріт.

Річна передплата $2.00

Телефон 25708.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
UKRAINIAN NEWS

UKRAINIAN NEWS

Published Every Tuesday by the

UKRAINIAN NEWS PUBLISHERS LIMITED

10012-109th Street, Edmonton, Alberta

Phone 25708.

Vol. XIII. No. 41. Edmonton, Alberta, Tuesday, October 8, 1940.

Едмонтон, Алберта, понеділок, 8. жовтня, 1940. Число 41. Рік XIII.

БРИТАНІЯ ЗДОБУЛА ПЕРЕВАГУ В ПОВІТРІ

НАПАДИ НІМЕЦЬКИХ ЛІТАКІВ ЩОРАЗ СЛАБШІ.

В неділю й понеділок запанував спокій над Лондоном. Година за годиною минали без сліду німецьких літаків, які через останніх 29 днів і ночей безперервно напаствували місто. За дня в неділю показалося кілька ворожих літаків над передмістями Лондону, однак їх легко прогнано. Ніч минула спокійно й дала нагоду переспатися людям спрагненим сну.

В урядових підсумках дотеперішніх боїв стверджено, що Британія здобула перевагу в повітрі і що Німеччина мусіла податися.

Хоч Лондон мав у понеділок дна алярми, німецькі літаки перелітали через полудневе побережжя одинцем або в малих групах і заподіяли відносно малі шкоди на провінції.

Німці мають власне вияснення, чому вони припинили масові напади на Англію. Кажуть, що над Каналом і Англією віють сильні вітри й нависли густі хмари й тому вони шлють літаки одинцем.

Заступник британського воєнного міністра заявив у розмові з представниками преси, що британська повітряна фльота знищить опір німецьких літаків і знищить німецькі фабричні осередки, а армія відкине тоді Німців на німецьку територію.

БРИТІЙЦІ ПРОДОВЖУЮТЬ КАМПАНІЮ ВИНИЩУВАННЯ НІМЕЦЬКОЇ ВОЄННОЇ ІНДУСТРІЇ

Королівська повітряна фльота продовжує методично кампанію винищування в Німеччині. В суботу й неділю видно було в Німеччині великі вогні, спричинені рейдами британських літаків. Головно потерпіли заводи в Ессен, найбільша фабрика амуніції в Німеччині. Бомби великого калібру скинені також на голяндський порт Флушінг, Амстердам, і поцілено потяг з муніцією.

Вибухи тревали 10 мінут.

До заатакованих обєктів у Німеччині й на окупованій Німцями території треба зачислити в останнім тижні рафінерії нафти, фабрики газу, літаків, електричні стації, доки, пристані, залізничі вузли й самий Берлін.

БОМБА УШКОДИЛА 700-ЛІТНЮ ПАЛАТУ В ЛОНДОНІ І ВЕСТМИНСТЕРСЬКУ ЕББІ

Підчас одного з недавніх нападів на Лондон німецька бомба знищила середню частину палати Лембет, в якій мешкає англіканський архиепископ Кентербирі. Палата в такім стані не надається до мешкання й архиепископ мусів випровадитись.

Палата має сім століть і стоїть напроти будинку парляменту. Збудував її архиепископ Боніфатій в 1262 році, а в теперішнім виді викінчено її в 1838 році.

Також велика німецька бомба ушкодила сильно Вестминстерську Еббі, де Британія коронувала своїх королів і королеви і складала на вічний спочинок своїх славних людей. Однак крипти, де спочивають королі, осталися ненарушені. Бомба впала поза мурами будинку. Знову інша бомба впала коло палати лордів і незначно її ушкодила.

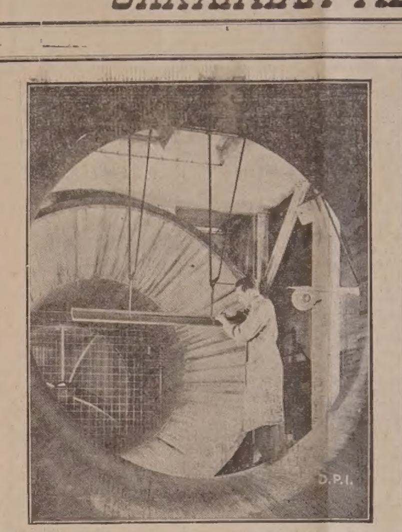

ПРОВІРКА МОДЕЛІВ — Вітровий тунель в Нешенел Рісирч Кавнсил в Оттаві, де випробовують воєнні літаки.
From: Director of Public Information.

У Британськім Кабінеті Наступили Зміни

Дня 3 жовтня уступив з британського кабінету міністрів сер Невил Чемберлейн, бувший довголітній премієр і в останньому часі лорд президент міністерської ради. За причину свого уступлення подав лихе здоровля. (Пару тижнів тому він перейшов був операцію). З уступленням Чемберлейна наступила переорганізація кабінету, головно воєнної ради, до якої премієр Чорчил прийняв Бевина (міністра постачань, лідера робітничої юнії), сер Кінгслі Вуда (канцлера скарбу) і сер Джана Ендерсона.

Вступивши до стислішого кабінету воєнної ради Бевин і Вуд задержали свої дотеперішні теки, а Ендерсона, що був дотепер секретарем і міністром краєвої безпеки, Чорчил назначив лордом президентом міністерської ради — на місце уступившого сер Невила Чемберлейна.

Так тепер воєнна рада буде складатися з восьми членів, до якого входять: Винстон Чорчил як премієр і міністр оборони; а далі: Бевин Вуд, Ендерсон, вайкавнт Галифакс (міністр заграничних справ), Клемент Р. Еттлі (провідник Партії Праці,лорд приві сіл), Артур Ґрінвуд (заступник провідника Партії Праці, міністр без теки), і лорд Бівербрук, міністр виробу літаків.

Виступаючи з кабінету сер Невил Чемберлейн зрікся також провідництва консервативної партії і провід тої партії обняв сам Чорчил.

БРИТАНІЯ РІШЕНА ЗНОВ ДОСТАВЛЯТИ ХІНЦЯМ ПОТРІБНІ МАТЕРІЯЛИ

Три місяці тому Велика Британія заключила була з Японією договір, на підставі якого зобовязалася замкнути шлях постачань для хінського війська через Бурму. Це зробила Британія на підставі того, що Японія прирекла прийти з Хінцями до замирення.

Тимчасом, замість замирення, Японці вдарили на Хіни ще з одної сторони — з Індо-Китаю. В додатку до того вони заключили мілітарний пакт з ворогами Британії — Німеччиною й Італією, тим самим порвавши приязні взаємини з Британією.

В виду цього Велика Британія, порозумівшись зі Злученими Державами, назад відчинила бурмійський шлях і починаючи з 17-го жовтня, перевозитиме ним до Хін потрібні для армії речі. Це є перша практична відповідь Британії на японсько - німецько - італійський пакт.

Політичні кола вважають, що з відчиненням бурмійського шляху почався кінець британської політики замирення на Далекому Сході.

Злучені Держави зі своєї сторони уділили хінському урядові Чен Кай Шека велику позичку на веденя війни.

500,000-на КАНАДІЙСЬКА АРМІЯ В ЛІТІ

При теперішнім зрості канадійська армія буде мати в літі 1941 року 500,000 жовнірів перманентної і неперманентної міліції. Дальший зріст армії буде відбуватись через покликання наймолодших річників на основі Нешенал Рісирч Мобилизейшен Акту, що дасть армії 240,000 жовнірів в найближчих 12 місяцях. Цього місяця по 9 жовтня покликано 29,750 мужчин до вишколу.

Канадійська активна міліція дома і за морем числить около 165,000 жовнірів. Неперманентна активна міліція після літньої поборової кампанії числить 112,000 жовнірів, з чого 65,000 перейшли трейнінґ на літніх кемпах.

ВІСТИ З ДІЄЦЕЗІЇ

МІЖ ГРЕЦІЄЮ Й ІТАЛІЄЮ ЗАНОСИТЬСЯ НА ВІЙНУ

Два місяці тому італійська преса атакувала Грецію в дуже жорстокий спосіб, закидаючи їй, що нібито вона спомагає британську воєнну фльоту на Середземному Морі, та іншими способами помагає Британії в цій війні. Та в останніх тижнях та преса перестала нападати на Грецію й виглядало, що Італія лишила той малий край у спокою.

Аж ось дня 3-го жовтня наспіли вісти, що Італія готовиться напасти на Грецію. В пограничнім альбанськім місті Коріца, що находиться 20 миль від грецької границі, Італійці заложили свою ґоловну військову кватиру, а з вірогідних джерел подають, що в околицю прибули нові три італійські дивізії в силі около 45,000 люда. Дотепер Італійці там згромадили вже коло 200,000 війська. Та італійська сила випосажена в 500 гірських гармат, 200 гірських малих повзів та в іншу потрібну для гірських операцій зброю.

В виду цього Греки нашвидко кинули туди свої військові сили.

Японці увязнили на тому тижні 7 Британців, оскаржуючи їх у шпіонажі.

Епископський Ординаріят надав Всеч. о. П. Сулятицькому до душпастирської обслуги парохію св. Духа в Гемилтоні, Онт.

Всеч. о. М. Оленьчукові віддано до душпастирської обслуги дистрикт Алвена, Саск.

Всеч. о. Т. Коцабу призначено до помочі в обслугуванні душпастирськім в дистрикті Ольга—Овкбурн, Ман., з осідком в Ольга, Ман.

АРХИЕРЕЙСЬКІ ПОСІЩЕННЯ ІХ ПРЕОСВЯЩЕНСТВА

В неділю, 20. жовтня, о годині 10 — Архиерейська Служба Божа в церкві Покрова Матери Божої в Вінніпеґу, з нагоди празника.

27. жовтня, в неділю — Архиерейська Служба Божа в Енґусвил, Ман., о годині 10-ій.

Пополудні о годині 4-ій — Архиерейське посіщення церкви в Овкбурн, Ман.

ЖЕРТВИ ЩО ВПЛИНУЛИ ДО ЕПИСКОПСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ ВІД УКР. КАТОЛ. ПАРОХІЙ

На Семинар:

Ронимід, Саск.	**$3.35**
Веригин, Саск.	**3.49**
Куликів, Саск.	**7.00**
Понас Лейк, Саск.	**2.30**

Всім жертводавцям складає щиру подяку

ЕПИСКОПСЬКА КАНЦЕЛЯРІЯ

1,000,000 Совєтського Війська над Балтиком

350,000 НІМЦІВ У НОРВЕҐІЇ

Дипльомати невтральних країн у Стокгольмі подають, що совєтська Росія має один міліон війська в балтійських краях, а Німеччина згромадила 350,000 жовнірів у Норвеґії. Німці мають у Норвеґії також багато коней, яких приучують до військової служби.

Концентрація великих армій навколо Скандинавії ще не означає, що на північнім фронті прийде до якихсь воєнних ділань. Та коли замерзнуть озера й ріки, може прийти до більших пересунень військ.

Большевики спішно будують нові летовища й кільканадцять морських пристаней, а в Литві нагромадила велике число змеханізованих частин.

Велике число німецького війська — сконцентровано в північній Норвеґії, на пограничу Фінляндії. Петсамо, єдиний фінляндський порт над Північним Океаном, що не замерзає, находиться в віддалі 18 миль від норвезької границі.

Говорять, що коли б совєтська армія заатакувала Фінляндію, Німеччина післала б Фінляндцям на поміч своїх "добровольців" і воєнні матеріяли.

Швеція знайшлася між двома велитами, які один другого пильнують, але ще не готові з собою воювати. В шведських містах і містечках та селах повикінчувано підземні схоронища для людей, яких будову почато ще в часі фінської війни.

Гітлер і Мусоліні Відбули Воєнну Конференцію

ОБГОВОРЮВАЛИ СТАНОВИЩЕ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ І ПОШИРЕННЯ ВІЙНИ ПРОТИ БРИТАНІЇ НА ВСІ ФРОНТИ ВКЛЮЧНО З ЄГИПТОМ.

У Бреннері, на німецько-італійській границі, зїхалися 4-го жовтня Гітлер і Мусоліні й відбули тригодинну конференцію. В нарадах взяли участь також німецький міністр заграничних справ Рібентроп, італійський міністр заграничних справ Чіяно, шеф німецького ґенерального штабу ґен. Кайтель і представник італійської армії.

Спільний комунікат подає, що предметом нарад були всі справи, з якими мають до діла обі країни.

З римських джерел повідомляють, що диктатори застановлялися над дальшим відношенням Злучених Держав до війни і над пляном поширення війни проти Британії на всі фронти, включно з Єгиптом. Були це найголовніші точки нарад.

Деяке світло кидає на ті наради італійський журналіст Вірджініо Ґайда, який часто висловлює погляди Мусолінія. Він пише, що оба диктатори є так певні побіди, що на конференції "змалювали великі конструктивні зариси нової Европи й Африки." Конференція — пише Ґайда — матиме велике значіння для дальшого ведення війни і політичного та економічного розвою на континентах діткнених війною. "Диктатори не їдуть на формальні зустрічі" — запевняє фашистівський редактор.

Італійська преса заповідає, що війна буде довга. Німеччина й Італія поставлять свою продукцію на вершок видатности і є рішені боротися проти Британії до кінця.

З Риму запевняють, що конференція не мала жадного відношення до совєтської Росії, Еспанії або мирових пропозицій.

У звязку з тим появилися чутки, що по конференції в Бреннері Чіяно й Рібентроп зїдуться з совєтським міністром Молотовим. У Римі не заперечено тієї чутки ні не потверджено.

В Римі перебуває еспанський міністр Роман Серрано Супер, який передше відбув конференцію з Гітлером і Мусолінієм. Кажуть, що з ним переговорювати більше не будуть, і він вертається домів. Виходить, що Еспанія не далася втягнути до війни проти Британії й наразі останеться невтральною.

З римських джерел подають і те, що тепер не можна сподіватися кампанії проти Єгипту. Офензива на Єгипет вимагає спеціяльних приготувань.

Першим відгуком в Англії на конференцію в Бреннері був голос англійського радія. Радієвий коментатор подав, що між Німеччиною й Італією виринули непорозуміння щодо дальшого веденя війни. Виглядає, що один партнер хоче помочі від другого і диктатори зїхалися, щоб знайти з того якийсь вихід.

Втрати на морі

Ди Кенедіен Прес подає, що в тижні, який покінчився 4-го жовтня, було затоплено 27 кораблів: норвезькі 3, еспанські 2, британські три, всі разом 47,794 тон поємности.

Звідомленя британської адміралиції виказує, що за тиждень по 23 вересня, було затоплено кораблів 159,288 тон містоти, з того 19 британських, 5 невтральних і 3 аліянтські

Оповіщено плян для збіжжя зсипаного на фармах

Канадійська пшенична рада оповістила, що за переховування збіжжя на фармах буде платити продуцентам - фермерам так само, як платиться сільським елеваторам. Платити буде по 1/45 цента за бушель денно, або 2/3 цента місячно.

Пшенична рада рішила, що належитість за сторедж буде виплачувана, тоді як фармер привезе збіжжя до елеватора. Наприклад, коли фармер відставить до елеватора 200 бушлів пшениці 1. грудня, то йому буде виплачено по той час за переховування на фармі 200 бушлів. Плян ввійшов в життя від 8. жовтня і з того часу рахується оплата за сторедж, а виплачувати будуть від 1. листопада 1940 до 31. липня, 1941.

Фармерські робітники й вугільні шахтярі дістали тимчасове звільнення від війська

Дост. Горес Гарві, предсідник Ради Державної Воєнної Служби на Алберту, видав у четвер, 3-го жовтня, заяву, що особи, котрі тепер затруднені в албертійській вугільній індустрії, при цукрових буряках а також ті, що злучені з рільництвом прямо чи посередньо, а котрі обовязані відбути свій військовий вишкіл з першою групою покликаних до війська юнаків, дістали тимчасове звільнення від війська, а будуть покликані пізніше.

Відтепер Канада буде принимати до летунської військової служби летунів у віці між 18 і 31 років життя.

Німецькі Війська Ввійшли до Румунії

ДЛЯ ОХОРОНИ НАФТОВИХ ПІЛЬ

Бритіш Юнайтед Прес повідомляє з Букарешту, під датою з 7-го жовтня:

До Румунії прибули німецькі війська. Сьогодні або завтра прибудуть літаками дальші транспорти. Німці привезли з собою змоторизовану зброю.

Інформатори подають, що около 15,000 німецького війська, або приблизно одна дивізія, прибудуть завтра. Непотверджені вістки говорять, що можуть прибути ще дві дивізії.

Румунський уряд згодився на прихід німецького війська для охорони нафтових піль і для реорганізації румунської армії, можливо спільно з італійськими військовими частинами.

Румунське посольство в Берліні заявило, що німецькі війська прибули до Румунії "вчити й переорганізувати армію". Прибудуть теж сильніші відділи італійського війська й будуть помагати "вчити" румунську армію

У склад німецького війська, яке вже прибуло, входять змоторизовані частини і летунські відділи. Вони розложилися в нафтовім басейні коло Плоешті, 35 миль на північ від Букарешту, а також у Дунайськім порті Джюрджію, з якого везуть нафту вгору Дунаєм. Крім того в самій столиці Букарешті опорожнено кілька касарень, щоб зробити місце для Німців. Штаб німецького експедиційного корпусу примістився в Будапешті і ввійшов у контакт з румунським ґенеральним штабом

Кажуть, що Німеччина була стурбована вістками про пляновані саботажі британськими нафтярями в Румунії й тому взяла нафту під свою контролю.

В Берліні авторитетні німецькі круги спочатку заперечили, що німецькі війська прибули до Румунії, але опісля признались. Також в італійських урядових колах удають, що їм невідомо нічо про те, що в Румунії є німецькі війська і заперечують будьто би туди мало виїхати італійське військо.

Парлямент зійдеться на олин день

Премієр Мекензі Кінґ оповістив в четвер, що парлямент Канади зійдеться формально 5. листопада і зараз відрочиться до січня. На початку січня зачнеться реґулярна сесія.

БРИТІЙСЬКІ ЛІТАКИ ПРИПІКАЮТЬ ІТАЛІЙЦІВ

Зі самої італійської преси можна пізнати, що Британці сильно натискають на Італійців при помочі літаків. Сіді Барані, де сконцентровані головні італійські сили, звернені проти Єгипту, є постійно бомбардоване. Те саме є з пристаню Тобрук.

БРИТІЙСЬКО - СОВЄТСЬКІ ТОРГОВЕЛЬНІ ПЕРЕГОВОРИ

В Лондоні пічнуться небаром торговельні переговори між Британією і совєтською Росією.

Переговори будуть вислідом німецько-італійсько-японського пакту, який між іншим, відсунув Росію як велику державу від вирішування світових проблєм в Европі й Азії. В Лондоні роблено спроби від кількох місяців приступити до торговельних переговорів з Москвою, але тепер є вигляди що вони відбудуться.

Совєтський амбасадор Майський конферував в четвер з британським підсекретарем заграничних справ Батлером в справі "загальної політичної ситуації".

Німці перебрали команду над італійською армією в Єгипті

Преса подала, що німецький ґенеральний штаб перебрав команду над італійською армією в Єгипті. Кажуть, що німецькі війська їдуть через Італію до Африки. Націстична пропаганда ведеться з більшою силою між Арабами, як дотепер.

Час Мобілізації

Прийшов час мобілізації всіх наших сил для піддержки і скріплення "Українських Вістей". Прийшов час, коли кожний читач не може дальше відкладати вирівнання своєї передплати. Він мусить це зробити ТЕПЕР! Парохії й товариства повинні при найближчій нагоді перевести в себе збірку на пресовий фонд. Про "Українські Вісти" повинні памятати також наші люди, коли зійдуться на якусь гостину: там треба зібрати на пресовий фонд "Українських Вістей".

Нехай не буде таких, що читають "Українські Вісти" як довжники-післяплатники. Читайте часопис з чистою совістю, як дійсний передплатник.

Кличемо всіх: прийдіть якнайскорше з грошевою допомогою "Українським Вістям"!

UKRAINIAN NEWS
10012 - 109 STREET EDMONTON, ALBERTA

ФАРМЕРСЬКА ОБСЛУГА

Федеральні Елеватори далі утримують Департамент для поліпшування рільничих методів, який складається з авторитетних людей того діла.

Цю обслугу даємо безплатно. Побачте нашого агента в справі ваших проблем.
(19)

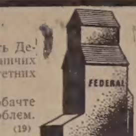

FEDERAL GRAIN LIMITED

Чого не вільно писати про Росію

Здається ніщо не малює так барвно положення в Советській Росії, як просте перечення статтей, котрих советський цензор не дозволив вислати з Росії европейському кореспондентові "Ню Йорк Таймсу" Ґедіє. Вже самі виїмки з того реєстру дадуть читачеві поняття про те, що діється й як живеться в Росії.

Перша стаття Ґедіє, що її російський цензор зовсім заборонив, це було просте передання статтей у теперішніх газетах советської Росії про невдачі металевих і незалізних промислів у Казакстані Поступок цензора показує, що такий стан існує, що він доходить до советської преси й що його розглядають публично. Однаше вісти про це заграницю не пускається. Значить, заграниця має бути під враженням, що в металевім промислі в Казакстані все впорядку.

Друга стаття Ґедіє, яку заборонив цензор уцілости, передавала передовицю економічного часопису "Індустрія", що нарікала на недостатки продукції вугілля в Донецькому басені. Очевидно, ситуація така сама, як у попередньому випадку.

Третя стаття передавала передовицю того самого часопису. себто "Індустрії", про те, що советський автомобільний промисл не виробив дрібних авт. Цензор заборонив статтю вцілости.

Далі Ґедіє переповідав статті з офіціяльного органу "легкого промислу" про недостачі в ткальному промислі. Він наводив у своїм донесенні цифри що виказували розтрати й число непрацюючих веретен. Цензор вичеркнув усі цифри й цим самим зробив статтю безвартісною.

За гроші лінюхують.

У дальшому донесенні до Ню Йорк Таймсу Ґедіє доносив про те, що в советській пресі появилися статті про лінюхування й безробіття в вугільному комісаріяті. Ґедіє описував фотографії урядовців, що сиділи в канцеляріях того комісаріяту й, замість працювати, читали часописи. Підписи під фотографіями говорили, що цей комісаріят відкрито шість місяців тому, а урядовці ще й до нині не знають, що вони мають робити. Цензор вичеркнув з донесення описи фотографій і пояснення під ними. Очевидно, з того, що з донесення лишилося, читач не міг набрати ніякого поняття або міг набрати поняття зовсім інакше від того, яке мали на цілі викликати статті й фотографії самих советських газет.

Недостача хліба.

Далі цензор уцілості забороняє донесення про статті ґазети "Ізвєстія" про злий стан весняних засівів.

Далі цензор задушив донесення про статтю про зломання продукції тракторів, котра очевидно могла пояснити дещо про недостачі весняної засівної кампанії. В советській пресі знову являються статті про недостачі засівів, але цензор знов не дає Ґедієві дозволу пустити про це статтю до Америки. Очевидно, в Америці прихильники советів могли писати свобідно донесення, як то гарно вдалися весняні засіви. Як цензор заборонив Ґедієві вислати загальне донесення советської преси, що мовляв ні одна союзна республика в минулому році не виповняла своєї квоти щодо достави картоплі, то звісно советські симпатики могли в Америці писати без перешкоди, як то кожна з тих републик перевищила визначені їй вимоги.

У цей самий спосіб цензор унеможливив вислання вісток про донесення самих советських газет про недостачу достави дерева, про великі недостачі в будові залізниць, про занепад млинарства, про недостаточні засіви бавовни, про недостаточну продукцію машинерії для виробу бавовняних матерій, про велике замішання в промислі виробу ґазетярської машинерії, про подібний хаос у хемічнім промислі, про поважні недостачі нафтового промислу. Ця остання стаття була дуже замітна, бо вона наводила нарікання советських ґазет, що мовляв з 29 нафтових тростів лиш два виповнили свою програму добування нафти, що цілий промисл вивертів лиш 69 процент намірених нових шибів та що продукція нафти в Азербейджані й Баку зменшилася на 13 процент.

Страх за симпатії.

В зовсім окрему ґрупу ставить Ґедіє цілу низку своїх статтей, котрі російський цензор не перепустив, на його думку тому, щоб ті статті не відвернули симпатій деяких робітничих кругів у советській Росії.

Сюди належить наприклад стаття, що порівнювала доходи робітників у советській Росії з приходами в інших краях, а рівночасно подавала, які податки платить громадянин Росії та скільки він мусить платити за кожний необхідний до життя товар. Донесення цензор зчеркнув від початку до кінця.

Пізніше Ґедіє доносив про наложення ще нових податків на необхідні для життя річи, податки, які спричинили зріст цін на 25 до 150 процент, але цензор знов усе зчеркнув.

Ще пізніше цензор заборонив йому переслати до Америки статтю "Правди" про зріст годин праці й про заведення замість 5-денного тижня 6-денного тижня. Таксамо цензор заборонив вислати до Америки зміст нового закону про продовження дня праці й про дальші обмеження свобідного руху робітників з одного місця на інше. Коли Ґедіє передав до "Ню Йорк Таймсу" статтю "Ізвестій" про те, як советський уряд обмежує свободу руху советських громадян системою пашпортів і як ця система заставляє робітників жити в спальнях коло фабрики, цензор донесення знищив.

Два братанки.

Неменше замітна була заборона цензора вислати до Америки описи першотравневих перед у Москві з заміткою факту, що в параді вже не несено більше звичайних прапорів з кличами проти фашизму.

Це донесення, як можна догадатися, знищено не лиш з огляду на чутливість симпатиків большевизму до пронацистичної лінії Москви, але й з огляду на союз Сталіна з Гітлером. Очевидно приявним на парадах націстам не було би приємно оглядати прапори з написами зверненими проти націстів.

Можемо теж зрозуміти, чому московський цензор заборонив донесення до Америки, що Німці в Росії добре знали про пляни Німеччини напасти на Скандинавію.

Ґенґстерство по советськи.

І неменше замітною є конфіската донесення про питомо советське ґенґстерство, що виросло на тлі недостачі необхідних для життя продуктів Появились у ріжних містах, головно в Києві, банди спекулянтів, котрі викуповують у крамницях усякий необхідний крам, а потім перепродують його на вулиці по цінах,. три рази вищих від тих, по яких його куплено. У статтях цих були подані закиди, що члени комуністичної партії, поліція й зарядчики крамниць були вмішані в цей кримінальний заговір та що державні продавці на свій спосіб користали з цього рекітірства, не доважуючи крам.

У зеркалі цього останнього факту можемо тепер краще розуміти звичайні писання комуністичної преси про ґенґстерство в Америці.

Взагалі реєстер заборон московського цензора кидає світло не лиш на стан самої Росії, але й на правдомовність і ґазетярську мораль симпатизуючої з Росією преси .

(В "Свободі".)

ЛИСТ ЗІ СТАРОГО КРАЮ

7. червня, 1940 р.

Слава Ісус Христу.

"Лист Ваш справді здивував не лише мене — а всю близшу і дальшу родину та і знакомих...

"А тепер повертаю до справи, о полагодження якої просите, іменно вибрання і переслання метрик. Повідомляю, що прохання того сповнити не можу. Не тому, що може не хочу або коштує, а грошей не прислано. Ні! Ані одно, ані друге не має тут місця. Причина зовсім інша. З початком місяця мая адміністраційна влада тутейша, звана районом, на підставі зарядження вищих властей, відібрала від усіх священиків метрикальні книги і сама провадить реєстрацій (метрики) уроджених, померших, вінчаних, як також видає відносні акти на бажання сторін. Я особисто їздив до району, те саме, що давніше староство, просив метрик, але відмовили. Сказали, що метрик за границю не видають. Читали навіть лист. Вияснюю, що тепер муситься обовязково зголосити в районі народжену дитину чи умершого, чи навіть тих, котрі вінчаються, себ то женяться, причім нема жадної заборони по довершенню тих формальностей піти до священика і довершити релігійні чинности, як дитя охрестити, померщого гребати, а молодим женихам брати шлюб у церкві і справляти весілля. В Радянському Союзі а тимсамим в Укр. Радянській Сов. Республиці відокремлено від держави Церкву і школу від Церкви. Свобода відправлювання релігійних практик визнана за всіми громадянами (дозволена). Але рівночасно є і свобода протирелігійної пропаганди. Ця справа (Церкви, віри) є застережена в конституції (основнім законі). Поле, яке вживали священики, перейшло на людей, котрі як хочуть, можуть собі і священиків утримувати. На разі наш нарід Церкви держиться, сповняє всі релігійні практики. Але загадочним є, що покаже в справах віри недалека будучність".

"Якщо Вам метрик конечно потрібно, то можна ще особисто писати до району під слідуючою адресою: URSR Район. Начальник НКВД. В письмі треба подати точно назвисько, імя прохаючого, дальше імя матька, імя і назвисько мами, місце і рік народження а також зазначити, в якій цілі (до чого) потребує метрики уродження. Взір такого листа подаю: Перебуваю від ... літ в Канаді. Походжу з села ..., району ... область ... Потребую метрики уродження (тепер подати нащо — напримір: для одержання канадійського горожанства). Зовуся ....., син ... і ... родився ... року. Прошу не відмовити. За труд дякую. (підпис). Моя адреса ......".

"Булоби добре робити таку просьбу через конзулят канадійський, а тоді може скорше і видалиби бажані метрики. Вияснюю, що букви, подані в адресі НКВД означають Народний Комісаріят Внутрішних Діл. Замість тих букв видається, що буде ліпше написати отсей адрес, по українськи: 'Запис актів громадянського стану' ...... область .... А перед цею адресу виписати URSR (Українська Радянська Соціялістична Республика). Думаю, що мене як слід зрозумієш, бо старався обширно і ясно представити справу на одержання метрики (свідоцтва) уродження".

Отець ...... жиє добре, посивів..."

(**Примітка У. В.:** Цей лист подала "Будучність Нації". Подаємо його, бо може не один з наших читачів роздумує, чи не мігби якось дістати метрику з краю).

МОСКОВСЬКА ГОСПОДАРКА В УКРАЇНСЬКІЙ КУБАНІ

"Ізвєстія" з 2. IX. доносять з Краснодару:—"Городина гине на стаціях, зазначуючи між іншим наступне:

"Майже щодня надходять до Краснодару тривожливі вісти. В Маріїнськім осередку постачання на березі ріки Кубані скупчилось 80 тон баклажанів, їх не вивозять і вони вянуть і гниють. Те саме бачимо в Елисаветинськім складі. В Понежуко — лежать уже три дні 35 тон городини і їх не відсилають далі. Всюди на стаціях, пристаннях, пунктах постачання лежать гори огірків, кавунів і динь, призначені до відіслання до Москви й Ленінграду, для продажу на місцевих ринках і для перероблення на консерви. Поновлюється давно знану історію з минулого року, в Краснодарі відбувається спір поміж Краснодарським Трестом виробу консервів та Совхозтрестом, хто має вивозити городину до Москви та Ленінграду, а вона тимчасом псується. Не зважаючи на те, що городини є дуже багато, фабрики консервів заявляють, що їм бракує сировини. Кубанські фабрики мають дати державі десятки міліонів скляних консервів городини, тимчасом, наприклад Адигейський Комбінат замість замовлених йому 9 міліонів склянок консервів, виробив ледви половину, заявляючи, що не має досить склянок. Хоч фабрика, яка їх виробляє, знаходиться в сусідній Орджоникідзівській області, але їх не можна ніяким чином добути. Відповідальною за зле постачання городини до промислових осередків є в значній мірі залізниця імени Ворошилова, яка не дає досить вагонів для її перевезення. Баклажани й кавуни зявляються в Краснодарі не часто. Щоб купити кавун треба обовязково ставати в чергу. Ціни на них знижуються до 40—50 копіок за кільоґрам, але потім наступає перерва в постачанні, і ціни підносяться в 3–4 рази".

Отже кільоґрам баклажанів коштує часом 2 рублі, себто двічи більше, ніж кільоґрам хліба. В кожній буржуазній державі крамаря за таке лихварство негайно замкнули б до вязниці, але советським кооперативам, специяльно на землях поневолених націй, все можна. До того, що орган московського уряду говорить про господарський лад в "соціялістичній державі", треба додати, що та ж сама анархія панує і в постачанні збіжжя, мяса, молока та всіх інших засобів поживи. Значну частину всього того, що грабується на Кубані, Кавказі, в країні та інших родючих землях чужонаціонального півдня СССР, псується, розкрадається і втрачається при перевезенні до Московщини.

ТУТ Є ОВЕРКОВТИ
вшиті до вашої міри

Які Дають Вам
Довге ношення . . . Упріємнююче тепло . . .
Гарний стиль

Тип Топс імпортовані британські оверковти

а вони додають більше сили вашому долярові!
Побачте нові матерії, стилі . . . у вашім ТИП ТОП СТОРІ тепер!

юнійно вшиті

TIP TOP TAILORS
LIMITED

Якщо ви не є певні, де находиться найближчий ТИП ТОП СТОР або Доставець, напишіть до **Tip Top Tailors Limited, Toronto,** по пояснення.

Розкопки Ольвії в Україні

Експедиція археольоґічного інституту Київської Академії Наук розпочала нові розкопи на теренах стародавньої грецької осади на Україні, що звалася Ольвія.

Греки, які вивозили зерно з України, заснували своє місто Ольвію на правому березі Бугського лиману, де тепер село Парутине, десь около 2,500 літ назад. Передтим було там невелике селище скитів.

Розкопки в Ольвії робилися вже нераз і найдено там багато цінних річей, які виявляють стан стародавньої культури. Там виявлено оборонні камінні стіни міста, рештки домів, громадських будівель, церков, водоводів та каналізації, брукованих вулиць та майданів і т. п. Там викопано й передано до музеїв десятки тисяч ріжних річей тогочасного побуту, як знаряддя вирібництва, посуда глиняна, металева й шклянна, ріжні прикраси, гроші і т. п.

Теперішня експедиція має продовжувати розкопки, щоб вивести наверх деякі частини старого міста, кладовище з часів його започаткування, цегельно-черепичний завод того часу і т. п. Опріч Ольвії, розкопки робитимуться в сусідних місцевостях, особливо коло села Варварівки. В експедиції приймають участь учені з Києва, Львова, Ленінграду, Одеси й інших міст.

МОСКОВЩИНА ВВОДИТЬ "РЕФОРМИ" В РИЗІ

З Москви повідомляють:

1. В Ризі, столиці Латвії, на електричнім заводі, де працювали 3,000 людей, тепер працюють 7,000 людей.
2. Дім бувшого директора того заводу перемінили в захист для малих дітей працюючих робітників заводу.
3. У заводі є їдальня й бібліотека для робітників.
4. У заводі є хор, орхестра й спортові гуртки.

* *

Коли Американець прочитає це, то подумає собі, що під владою большевицької Москви так добре для робітників, як у Америці, або ще краще. Бо в Америці в деяких заводах є різні соціяльні й спортові уладження.

Але спитайте тих, що були в советській Україні і в советській Московщині й вернулись до Америки, тих, що працювали в советських заводах, нехай вони вам пояснять, що значать большевицькі реформи в ризьких заводах.

Ми з ними часто розмовляли, й на цій підставі можемо сказати, що їх відповідь була б приблизно така:

1. Робітники там голодують й тому треба 7,000 щоб виконали працю 3,000. Це теж ліквідує легким коштом безробіття, бо робітникам дуже мало платять.
2. Захист для дітей гарна річ, одначе це показує, що не тільки батько, але й мати мусить працювати в заводі.
3. Їдальня в советськім заводі — це крайна голодівка. А бібліотека — це большевицька пропаґанда.
4. Хор і орхестра це одинокі добрі речі, бо голодні люди при співі й музиці забувають про голод. Спортові кружки для голодних ні при чому.

ВОВКИ

Було це в зимі. День щойно починався — зимний, сухий і ясний. Перед брамою одної хатини в К. на Закарпатті ждуть санки, запряжені у три малі гірські коники, відомі зі своєї сили та витревалости. Санки мають везти українського священика, його молоду жінку і трилітнього синка. Дитина тішиться тією дорогою, жінка трохи стривожена, але батько спокійно вірить в опіку Божу и свою силу. Завтра раненько мусить відправити богослуження в Пряшеві, бо це його обовязок. В моменті, коли мали вже відїхати, надходить і задержується біля саней молодий циган, гарний і сильний юнак. Великі, чорні очі, ясніють вогнем на його темному обличчі, а чорне, кучеряве волосся веться по святочній одежі, що покриває постать стрункого цигана. Під пахою т р и м а є невідступну скрипку, з якої кожний циган вміє видобути повну вогню та життя мельодію. Волокита підійшов до священика, та поцілував його в руку. "Їдете, отче до Пряшева? І я там їду на весілля одного цигана. Дорога довга, а сніг великий. Я з моєю скрипкою не займу багато місця... якщо позволите отче?..." — "В імя Боже сказав священик — сідай!" Циганові не треба було двічі говорити, примістився як пес в ногах жінки священика, яка взяла дитину на коліна. Священик затяв коні й сани помчали стрілою по білому снігу. Малий хлопчина всміхається до цигана і бавиться його ґузиками, а циган чорними як вуголь очима вдивляється в очі дитини, примітивши мабуть, що її очі блакитні як небо, дуже гарні.

Почалась довга, одноманітна дорога. Все довкруги покрите білим і як діяманти блискучим снігом. Нічого більше не видно — тільки блакит неба, по якому зпровола мандрувало бліде, зимове сонце. Святочну тишу переривав тільки скрипіт саней по снігу. Сани неслися вихром по гладкій, степовій дорозі.

Минали години і врешті почало смеркати а легонька мряка насідала на подорожніх білим серпанком.

Ліворуч видніли з далека темні дерева на верхах гір, вкриті, як павутинням сивим сумерком і з першим вітром щось як протяжний зойк проніся звідтам в долину. Священик здрігнувся, переляканим зором поглянув довкола, а коли коні зірвалися зразу до скорішого бігу, стиснув міцніше поводи в руках і мимохіть оглянувся взад. І справді, вовки почули їх: Голод загострив їх слух, нюх і зір! Там далеко, ще на непорочно білій скатерті, кілька сірих знаків, які підсуваються, щораз близче, лучаться разом і ростуть, ростуть, через хвилину це вже велика, чорна хмара, яка підбігає щораз ближче. Жінка пригортає дитину до грудей, священик підганяє коні міцніше і відвертається щораз поза себе. Циган, час від часу підноситься і слідкує зором рухливу громаду. "Щораз ближче" — шепоче стривожено. І справді вовки уже тепер як одна велика, рухома хвиля чорнила. "Я можу вже їх рахувати — є їх до трийцять". Молода жінка скрикнула з переляку і ще міцніше пригорнула дитину до своїх грудей. На обличче священика виходить розпука і смертельний жах. Що робити?!

Дикі хижаки підходять щораз ближче і ближче!

Циган хапає дріжучими руками свою скрипку і добуваючи з неї розпучливу мельодію, грає шаленого мадярського чардаша. Вовки на одну мить здержалися, але голод перемагає і ціла громада гонить дальше за санками. Циган починає грати міцніше, останнім зусиллям добуває пронизливі звуки. Вовки затримуються знову, але тільки на маленьку хвилинку і ще більш скажено напирають дальше. Коні дрижать, порскають, а в шаленому бігу вискакують з під їх ніг цілі груди снігу та обсипують дрібним інеєм заляканих втікачів. Врешті коні починають плутатися, сани тріщать, підскакують але летять дальше. Та щож з того? Вовки підбігають щораз ближче до саней, з роззявленими пащами і блискучими очима. Скрипка мовкне!...

"Поблагословіть мене отче" — відізвався молодий циган, дивлячись в останне на жінку священика, в якої очах смертельна трівога та жах. "Ви були добрі нині рано для мене, а життя моє менш вартісне від життя вашої дружини і дитини. Поки мене вовки будуть шарпати, ви зможете втікати і рятуватись!" І поки священик міг сказати слово або ворухнутись, циган зіскочив вже зі саней. Священик поблід смертельно, жінка заніміла з жаху, а дитина спала спокійно в теплих, матерних обіймах. Волокита зникає в громаді голодних вовків. Сани мчать стрілою, тільки вітер свище. І нічого не видно довкола, тільки великий, сніговий простір. "Бідний, бідний циган!"

Але, що таке один циган для цілої тічки зголоднілих звірюк? Усі нараз збилися біля нього, але не кожний дістав свою пайку. Дикі звірюки починають дальше гонити за санками, які щезають на сніговому океані. Чорна пляма зявляється знову на білому полі, і стає вдруге перед очі заляканого священика. Він раз-у-раз відвертається і раз-у-раз свище батогом понад вуха переляканих коней. Жінка також глянула. Боже! вовки знову близько. Ось вони пробують скочити до саней, інші чіпаються коней, що залякано ржуть, скачуть і шаліють. Один вовк задраснув уже кігтями опертя саней. Молода жінка, непритомна з жаху, подалася вперед, а мала, спляча дитина висунулася з її обіймів і впала на землю. Крик, божевільний вереск добувається зі стисненого горла нещасної жінки, вона зривається, як ошаліла, але сили опускають її і безпритомна паде в санки.

Батька немає вже на санках. Він далеко, там на степу, боронить з ножем в руках свого коханого синка.

Почалася остання, жахлива боротьба батька з хижаками. Священик намагається власними грудьми захистити синка перед вовками і бє ножем на всі боки. Добуває останки сил, тремтячою рукою хрестить себе і дитину, але розюшені вовки кидаються зразу на обі жертви та роздирають їх в одну мить. А санки летять, летять як вихор.

Вечоріло, як сани задержались в Пряшеві. Три мадярські коники впали знеможені.

А в середині поломаних саней, між кожухами найшли нещасну жінку, що з розпуки й жаху годину пізніше — померла.

Новинки з Канади

Праця Канади для війни

(Тижневий огляд подій на домашньому фронті від 19 до 26 вересня.)

1) Канада дістала звиш 6 із 50 американських перестарілих контртрпедовців, які були передані Великій Британії в заміну за винайм повітряних і морських баз. Вони підносять кількість канадійських контрторпедовців до 13 і матимуть назви рік, що спільні Злученим державам і Канаді.

2) Кількість вояків чинної канадійської армії в краю й за морем: 161,000; матросів морської фльоти 11,149; персоналу повітряної фльоти 26,1 500..

3. Час ощаджування денного світла (дейлайт сейвінґ тайм) триватиме необмежено як воєнна міра. Ціль: щадження електрики.

4. Упродовж тижня, що скінчився 7 вересня, міністерство муніції та постачання видало 1,251 контрактів вартости $5,-515,317.

5) Не другу воєнну позичку зложено $342,248,300. Отже перевищено назначену суму (300 тисяч долярів) на $42,248,300.

6) Проголошено орґанізацію повітряних кадетських корпусів. Нові корпуси діятимуть подібно, як армійські кадетські корпуси по школах. Ціль: Зацікавити 15- і 16-літних хлопців королівською канадійською повітряною фльотою.

7) В. М. Мартин, суддя саскачеванського апеляційного суду назначений адміністратором Ради для воєнних цін і торговлі.

8)Рада воєнних цін і торговлі зарядила, що висота ренту домів в означених районах не має бути вища від тієї, що була там на 2 січня, 1940. Розпорядок входить у життя з днем 1 жовтня, 1940.

9) Назначено комісію до адміністрування національної асекурації для безробіття. До неї ввійшли: предсідник — д-р Джозеф Сіроа, бувший предсідник королівської комісії для справ домініяльно - провінційних взаємин; члени: Роберт Дж. Таллон, фінансовий секретар Трейдс енд Лейбор Конґрес оф Канада та Еллан М. Мичел, предсідник фірми Роберт Мичел Ко. Лтд., Монтреал.

Нові подружі приписи в Манітобі

Вийшов збірник поправлених подружих приписів для провінції Манітоба. Тепер треба в Манітобі тільки один раз виголосити оповіди в церкві, а не як було досі, два. Церковний закон вимагає тричі проголосити оповіди в церкві.

Всі вінчання мають відбуватися між передполуднем а 10 пополудні, хіба надзвичайні обставини оправдують інакше. Треба двох або більше свідків.

Коли хтось бере лайсенс, шлюб можна дати доперва після 24 годин від хвилі виставлення лайсенсу. Лайсенс коштує пять долярів.

Невільно вінчати нище 16 літ.

Побільшено квоту пшениці в деяких дистриктах Алберти

В Вінніпеґу проголошено підвишку квоти достави пшениці в деяких округах Алберти. В долині Акадія і в Армаді знижено квоту з 12 на 8 бушлів.

Установлено квоту 10 бушлів у Клайд і Гобсма.

12 бушлів від засіяного акра можна доставляти в окрузі Голден і Нит.

По 15 бушлів від акра можна доставляти в Ейбі, Сісил, Ґиббон, Говдлі, Мірнс, Ривер Бенд, Метиском, Ровд Лин, Вюпойнт, Скорфорд, Вессекс.

Життя в Канаді дорожіє

Воєнна рада цін і торговлі видала цього тижня свій звіт про про ціни життєвих потреб у Канаді. Загально беручи — ціни на ті потреби піднеслися в останньому році на 4.6 процент.

Рада взяла за підставу цінник життєвих продуктів з 1-го серпня, 1938 року, який стояв тоді на висоті 83 процент. В рік опісля, то є 1. серпня, 1939 року, ціни піднеслися до 86.7 процент. Від 1-го серпня до 1-го вересня ціни підійшли ще вище й загальний цінник представляв висоту 87.6 процент.

Та то цінник загальних потреб. Коли б однак взяти на увагу цінник перших життєвих потреб, він представляв би багато вищий процент.

Також поширився отвір ножиць між продуцентом і консументом. Бо, наприклад, за пшеницю доставлену до термінальних елєваторів на Великих Озерах фармер дістає 70 центів. Однак консумент платить в Едмонтоні за мішок муки (98 фунтів) $3.25. Таксамо дуже подорожіло мясо, яйця, масло і другі харчеві річи.

Саскачеванський Пул будує елєватори

Дня 26. вересня ц. р., було оголошено велику програму будовання тимчасових прибудов (анексів) до елеваторів Саскачеванського Пулу. В Саскачевані мають побудувати триста прибудов, в додаток до тих чотириста, що вже існують. Будівельний матеріял на всі прибудови вже доставлено на місця або в дорозі.

Програма Пулу на рік 1940, як бачимо, з повищого, має на меті побудувати 700 прибудов, поємністю 17,500,000 бушлів. Зроблено це за такого часу, коли фармер найбільше потребує приміщення для свого збіжжя. Минулого року Пул побудував елєваторів на 10,-000,000 бушлів, а взявши на увагу всі прибудови, буде в них місця на 64,500,000 бушлів.

Урядовці Пулу кажуть, що рішення побудувати 300 прибудов, запало після докладного дослідження ситуації в провінції, по оголошенні, що фармері можуть доставити до елєваторів лишень по пять бушлів пшениці з акра. Забезпечивши більше місця для збіжжя, Пул спричиниться до поліпшення ситуації й фармері зможуть продати більше збіжжя, бо пять бушлів з акра, принесе тільки покриття видатків на молочення.

Коли вашу землю взяли під дорогу . . .

Коли частину вашої землі взяли під публичну дорогу, вам належиться відшкодування. Колиж ви не можете дійти до згоди щодо висоти відшкодування, то в законі сказано, що можете відкликатися до арбітрації (полюбивого суду). При вимірі відшкодування візьметься під увагу всяку шкоду, яку ви потерпіли через поведення дороги через вашу фарму.

ЕВАКУОВАНІ МАТЕРІ ПРОСЯТЬ ПРАЦІ В ДОМІНІЯЛЬНИХ УРЯДАХ

Матері британських евакуованих дітей не можуть дістати грошей на прожиток з Англії і звернулися до оттавського уряду, щоб дати їм працю в домініяльних урядах.

В Англії обовязує закон, який у часі війни забороняє вивіз валюти з краю.

Вересень був найкращим осіннім місяцем у Канаді від многих років.

Рада Контролі Рентів поширить контролю на нові міста

З Оттави повідомляють дня 3-го жовтня, що Раду Контролі Рентів почали засипувати зажалення рентівників малощо не зі всіх міст Канади. В тих листах оповідається, що власники домів або їх заступники без ніякої важної причини попідносили ренти мешкань до небувалої висоти.

Один з урядовців Ради заявив, що хоч Рада є противна ідеї влізливої контролі, мимо того вона рішена повзяти такі кроки всюди там, де окажеться потреба таку контролю завести.

"Так скоро, як лиш Рада Контролі Рентів покінчить у містах доходження, ряд нових міст підпаде під контролю Ради", так заявив речник Ради.

Як з довгами в Алберті

Дет Аджостмент Борд далі урядує в Алберті. Як хтось затягнув довг перед 1. липня 1936, то віритель (кредитор) мабуть мусить звернутись до Дет Аджостмент Борд-у, і просити його дозволу, щоб міг взятися до довжника. Однак албертійські суди вирішили, що кредитор не потребує дозволу, коли він має грошеву претенсію до довжника на основі "проміссорі нот". Проти такого рішення албертійського суду внесено відклик до апеляційного суду і він ще не вирішений. Однак доки апеляційний суд не видасть рішення в справі того відклику, кредитор не потребує дозволу Дет Аджостмент Борду і може на основі ноту позивати довжника.

25 бушлів пшениці з акра

Едмонтонський Джорнал подає на основі донесень своїх 130 кореспондентів, що в північній Алберті пересічна видатність з акра виносить 25 бушлів пшениці. Це найбільший урожай від 9 літ. Пересічний урожай вівса з одного акра виносить 43 бушлі, а ячменю 31 бушлів.

ЗАСУДИЛИ КОМУНІСТКУ ЗА КОМУНІЗМ

Молоду дівчину, що призналася до членства в комуністичній партії Канади, суд у Вінніпеґу засудив на 9 місяців вязниці за нарушення приписів про оборону Канади. Як звісно, комуністична партія в Канаді законно заборонена.

Дівчина називається Елла Фріда Гель.

ОСИ МОЖУТЬ РОБИТИ ШКОДУ

Ентомольоґічний Відділ при Доміяльнім Департаменті Хліборобства, переводить усякі досліди над комахами, які наносять шкоди збіжжю, лісам а також домашньому господарству. Часом до цього відділу репортують надзвичайні випадки, а один з таких є слідуючий: пакунок з бискетами, загорнутий у селофановий папір, полишено на літнищі. Якийсь час опісля, коли власник туди знов приїхав, він знайшов, що оси прогризли пакунок і поднадгризали бискети. Такий випадок вважається дуже рідким, але він є цікавий тому, що оси змогли прогризти навіть селофановий папір.

Недавно до того самого відділу було надіслано жука, що в латинській мові називається Монохамус. Цей жук перегриз оливяну обгортку на дротах, які були змотані й лежали без ужитку. Цей випадок є ще більш незвичайним, бо в ентомольоґічній літературі здається ще ніде не було згадачо, щоб жук міг прогризти олово.

В АНГЛІЇ ЗАБОРОНЕНО ПРОДАВАТИ СМЕТАНУ

Від 1-го жовтня ц. р. в Анґлії заборонено продавати сметану. Зроблено це для того, щоб забезпечити постачання для населення свіжого молока, та щоб не було недостачі молока для тих підприємств, які вживають його у своїх виробах.

ЗА 5,000 ЛІТ

На світовій виставі в Ню Йорку закопали у глибині 50 стіп металевий циліндер що важить 800 фунтів.

Його мали б люди розкопати аж за 5,000 літ, цебто 6940 року.

Є там все з культурних і життєвих потреб людини теперішнього часу.

ВДАРТЕ ПЕРЕСТУДУ ГОЛОВИ

саме там де вона вас ударила!

Вичистіть затканий катаром ніс — освободіть перестудою забиту голову—дихайте вільніше! Vicks Va-tro-nol є те, чого вам треба. Кілька крапель вистарчить, щоб звільнитися з **неприємностей** тієї недуги.

Це лікування успішне, бо Va-tro-nol це **ділаючий** медикамент, що містить у собі кілька есенціональних лічничих прикмет з додатком ефедріну особливо добра для носа і горішнього горла. Що більше: як ужнете його таки зараз по першім забиттю носа або пчихненню, Va-tra-nol **спинить** дальший розвій перестуди.

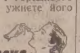

VICKS VA-TRO-NOL

ЯК МАНДРУВАЛО ПОЛЬСЬКЕ ЗОЛОТО

Один лондонський часопис подав цікаву історію про те, як Поляки рятували золото Польщі перед Німцями. З цієї історії видно, що Поляки не приготовлялися відповідно до наїзду Гітлера на Польщу, а відтак, коли почалась уже війна, потратили голови.

Коли війна між Німеччиною та Польщею тривала вже пять днів, ніхто не думав про те, щоб рятувати державне золото Польщі, якого находилось тоді яких 75 тон у льохах Варшави. Взявся до того добровільно полк. Адам Коц, директор приватного банку. Він покликав до себе полк. Іґнаца Матушевського та припоручив йому доставити його до Румунії.

Полк. Матушевський зібрав собі десять людей, між ними кілька вояків, спакував четверту частину золота на пять старих омнібусів та пустився в дорогу. З огляду на те, що німецькі літаки літали понад головою, а саботажники та шпіони крутилися по дорогах, вони були змушені їхати вночі без світел, а днями критися по лісах.

Діставшись до Берестя Литовського, вони довідались, що німецькі шпіони поінформовані про їхню виправу та попідміновували дороги на шляху до Румунії. Не маючи дальших вказівок від полк. Коца з Варшави, полк. Матушевський знайшов якийсь старий літак у зруйнованій німецькими бомбами летничій школі, направив його та післав на ньому одного зі своїх людей до Вашави по інструкції. Цей вернувся з розказом від полк. Коца, щоб вертати негайно з золотом до Варшави.

З Варшави полк. Матушевський пустився до Румунії через Львів. Однак теепер він мав уже 30 людей та 15 омнібусів, на яких було наладоване все золото. Німецька армія знала про рухи полк. Матушевського та намагалась кілька разів пробитись у тих місцях, де він переїздив. Прим. в Гарволіні він переїхав міст півгодини перед тим, заки міст вилетів у воздух. Біля Окжейнього падали вже німецькі ґранати. У Снятині, коли вже заладовано золото на потяг, шпіони висадили міст півгодини по тім, як він переїхав до Румунії.

В Румунії золото доставлено до румунського порту Констанца, звідкіля перевезено його до Константинополя в Туреччині. Тут полк. Коц знову знайшовся в клопоті. Турецьке правительство зажадало $30,-000 за охорону для потягу, і з нього вибавила Коца одна американська фірма, що зложила цю суму. З Туреччини перевезено це золото до Бейруту в Сирії, звідки доставив його до Франції французький кружляк. У Парижі передано те золото вартости $100,000,000 французькому державному банкові, який видав полк. Матушевському посвідку на 340,-000,000 франків. Про те, що з тим золотом сталося відтак, чесопис нічого не говорить.

ВИРАТУВАНІ ПО 8 ДНЯХ НЕБЕЗПЕКИ

Недобитки зі затопленого британського корабля 'Ситі оф Бенарес', 6 дітей і 40 старших осіб, пливали 8 днів по океані на лодці, вичерпали всі харчі й були певні, що загинуть. Та щасливо завважив їх британський летун, що перелітав ту частину океану, скинув їм дещо їсти, віднайшов воєнний корабель і спровадив його на те місце, де була лодка, і таким чином виратував їм життя. Діти завдячують життя ще й доглядачці хворих, що була одинокою жінкою між тими, що були в лодці, і постійно масувала діти, щоб їх ратувати перед перестудою. На лодці був теж один римо-католицький священик.

РІЛЬНИЧІ ПОРАДИ

Алберта Пасифік Елєватори беруть участь у вдержуванні Рільничого Департаменту якого ціллю є давати фармерам поради як затримувати родючість ґрунтів; пізнавати й нищити буряни; добирати насіння та розвязувати інші проблєми в вирощуванні збіжжя.

Наш агент дістане для вас всі інформації, яких лиш бажаєте.

THE ALBERTA PACIFIC GRAIN COMPANY, LIMITED (25)

НА ГОСПОДАРСЬКІ ТЕМИ

СКЛАДАННЯ ЗБІЖЖЯ В СТІЖКИ

За нашого часу механізованої продукції пшениці здається дивним звозити снопи у стіжки, особливо коли фарма поважного розміру. Наколи фармер має власну молотільню, трактор, коні, вози, багато часу ощадиться, коли снопи будуть привозитися просто до молочення. Та тут є й виключення.

В. Д. Олбрайт, суперінтендент Домініяльної Експериментальної Субстації в Біверлодж, Алта., говорить, що декотрі фармері з нетерпеливістю очікують на молотільню та людей, тоді як миші та птахи нищуть їх дорібок. Багато снопів може цілком зігнити, якщо погода мокра, а крім того осіння оранка затримується. Таке поступовання Олбрайт вважає нерозумним. Він радить звозити снопи до стіжків, але так їх складати, щоб ті снопи, які були при землі або в середині, й не добре висохли в хрестцях (стуках), були положені на зовні стіжків і мали нагоду просохнути. Він каже, що багато фармерів, котрі це випробували, гадають, що в стіжках збіжжя набирає ліпшого коліру й буде зараховане до ліпшого ґрейду. Більш того, молочення стіжків відбувається швидко й усі снопи будуть більш-менш одинаково сухі. При цім потрібно менше людей та коней, а разом з тим і менше насіння смітистих рослин буде розвезено по фармі. Цього року особливо такий спосіб має апелювати фармерам, бо мало хто має достаточне приміщення для зерна на фармі, а до елеватора не можна доставити все нараз.

ПІДГОДОВУЙТЕ ПТАХІВ У КОЙЦЯХ

Центральна Експериментальна Фарма в Оттаві перевела недавно докладні досліди щодо годівлі птахів для ринку. Ці досліди показали, що нема найменшого сумніву, що годівля птахів у койцях, або як нема койців, то в замкненім приміщенні, найліпше надається для цієї мети, й рівночасно є цілком поплатним способом. При цім було також знайдено, власне ще раз підтверджено, що найліпше вгодувати когутиків у віці 8—10 тижнів — у такзваним "ровстінґ ейдж". Птахи, що були на випасі, не можуть іти на ринок зараз, їх треба підгодувати перед продажжю.

Мало котра курка є досить придатна для забиття без підгодування. Таксамо мало котрий когутик придатний для ринку без належного викінчення в койцях. Ті птахи, яких перетримували в койцях і давали корм, що жене на товщ, три рази скоріше набували ваґу, ніж ті, що ходили на волі. Більш того, птахи в койцях дають більший приріст мяса на таку саму кількість кормів, які було згодовано й тим, що були на пасовищі. На пасовищі птахи більш активні й це забирає багато поживи. В койцях вони сидять порівнюючи спокійно, й більш економно використовують свою пайку.

В той час, як приріст ваги був три рази екоріший, птахи в койцях дали мясо пять разів ліпшої якости, ніж ті, що випасалися. Це значить, птахи годовані в койцях потребують не тільки коротшого часу для підгодівлі, але й ліпшу ціну дістають на ринку. Ті, що часто продають птахів на ринку, певно добре знають що то значить якість. Худі та костисті птахи ніколи не мають попиту навіть за малу ціну. Добре вгодований птах завжди має покупця.

ПРО ЗИМУВАННЯ БДЖІЛ

Домініяльний пасічник, С. Б. Гудерґем, пригадує канадійським пасічникам, що в кожнім вулику потрібно лишити 40 фунтів меду для зимівлі, й то білого меду, найкращої якости. Першого тижня в місяці жовтні увесь цей мід бджоли мусить вже занести до щільників і засклепити, а в околицях з більш поміркованим кліматом, ця праця має бути закінчена не пізніше 15 жовтня. Мід, який бджоли зливають у гнізді, звичайно є низької якости, та й не є його там подостатком. Отже бджіл треба підгодувати. Для підгодівлі дуже добре надаються засклеплені рямки з медом конюшини, буркуну або гречки. Коли таких рямок не було лишено з літа, варт підгодувати бджіл цукровим сиропом. Дві частини цукру розпускають в одній частині води. Фунт цукру треба вважати за один фунт поживи на зиму, воду не береться на уваґу. Навіть ті пні, які зложили в гнізді подостатком меду для зимівлі, будуть зимувати значно ліпше як їм додати десять до пятнадцять фунтів цукру, розведеного у воді.

Кожний пасічник мусить сам вирішити, як він має зимувати свої бджоли, чи на дворі, чи в пивниці. Пивниця мусить бути порівнюючи суха, темна, мусить мати добру вентиляцію й досить тепла, щоб температура там не змінювалась занадто часто й раптово. Найліпше коли в пивниці температура тримається біля 48 степенів Фаренгайта. Бджоли треба заносити так скоро, як тільки минула остання нагода для облету, а звичайно це буває коло першого тижня в місяці листопаді.

Пень бджіл з достаточним запасом поживи, але без дашка, мусить важити біля 70 фунтів, а при зимівлі на дворі, 75 фунтів. Це для вуликів Лянґгорста, десятирямкових. Ці вулики майже всюди вживають у Канаді, а часом їх називають стандартними. Підгодівлю бджіл, якщо потрібно, роблять так швидко, як тільки бджоли можуть забирати сироп. Повільна підгодівля може спонукати матку класти яєчка, й тоді, замість заготовлення поживи на зиму, бджоли будуть працювати мов на весні, а в зимі можуть загинути з голоду. Саму підгодівлю ліпше робити під вечір, бо тоді немає небезпеки, щоб бджоли нападали на сусідні вулики.

В тих місцевостях де бджоли збирають подостатком білого меду на зиму, але той мід кристалізується швидко, варт вибрати з кожного вулика по дві бічні рямки з медом, а до середини поставити дві порожні. По цім бджіл підгодовують цукровим сиропом, даючи коло 10 фунтів цукру.

ЗБІЖЕВІ РОСЛИНИ НА ПАСОВИЩІ

Відділ Кормових Рослин при центральній Ескеприментальній Фармі, а також Експериментальна Фарма в Індіян Гед, Саск., переводили дворічні дослідження над ріжними збіжевими рослинами, з метою довідатися про їх вартість на пасовище для худоби.

В тім дослідженні було вжито посіви пшениці, вівса, жита і ячменю. Висівали їх два рази, перше на початку травня, а подруге на початку червня. Всього було пять ґруп ділянок, а кожна ґрупа мала по чотири ділянки — одна ділянка ґрунту для кожної рослини. Першу ґрупу ділянки скошували в тім часі, як зявилося по три листочки, другу ґрупу як було чотири листочки, третю ґрупу як починали рости стебелинки, четверту на початку колосування й пяту як колоски вповности поналивалися.

Зелена маса кожного скошування була висушена та досліджувана в ляборaторії щодо кількости сухих речовин та протеїнів. Наслідки цих досліджень були такі:

1. Овес мав найменше сухих речовин між цими чотирма збіжевими рослинами.

2. Процент сухих речовин зростав у всіх рослин, як вони наближувалися до достигання.

3. Для тієї самої рослини, скошеної в однаковій стадії росту, не було ріжниці в кількости сухих речовин, хоч вони й були висіяні за ріжної пори.

4. Сухі речовини вівса мали найбільший процент протеїнів.

5. Найменше протеїнів було в сухих речовинах пшениці та жита.

6. Протеїнів ставало менше й менше, як рослини доходили до стадії повного дозрівання.

7. Для тієї самої рослини, скошеної за однакової стадії росту, не було ріжниці в кількости протеїнів, хоч вони й були висіяні за ріжної пори.

8. Рослини посіяні в травні, давали більше сухих речовин, ніж ті, що були посіяні в червні. Особливо це було помітно з вівсом, який з травневих посівів давав від 20 до 40 процент більше сухих речовин, ніж той, що було посіяно в червні.

9. Овес мав найдовший період росту. Скошування вівса робили від 24 червня до 10 жовтня (7 разів). Решту рослин не скошували цілковито після 18 серпня, а всього скошували їх тільки чотири рази.

Повищі досліди показують нам, що овес певно найкраще надається для пасовища, бо він легше відростає й довше росте. Крім того в зеленій масі вівса є досить протеїнів, отже він є поживним.

ТВЕРДЕ ДЕРЕВО НА ПАЛИВО

Найліпше тверде дерево на паливо вважається грабина, жовта береза, гірський берест, гикорі, правдивий клен і дуб. Порівнюючи доброї якости паливо є з таких дерев як ясень, біла береза, звичайний берест та зрібнолиста тополя. Один і чверть корда такого дерева, рівняється одній тоні антрациту (вугілля), це в теорії. На практиці, щоб дати таке саме тепло як тона антрациту, потрібно півтора корда згаданого дерева. Мягке дерево, як осика, тополя, верба та інші, дають менше тепла; й потрібно їх аж два корди, щоб витворити таке саме тепло, як одна тона антрациту.

ПРИМІЩЕННЯ ДЛЯ БУГАЯ

Добре приміщення для бугая, та двір для фізичних вправ, це потреба першорядної ваги на кожній поступовій молочарській фармі. В добре збудованім приміщенні і в загороді, що має міцну огорожу, бугай може безпечно перебувати роками й не буде ніякої трудности в догляді за ним.

Декотрі фармері волять мати приміщення для бугая в тій самій стайні, де знаходяться корови, бо тоді за ним легше доглядати в зимі. Та тут є й невигоди, а одною з них це мухи влітку, хіба що хлів чистять щодня. Другою невигодою є те, що двері до двору, де бугай виходить на вправи, мають бути все відчинені й це охолоджує цілий хлів. Навіть уночі, коли ті двері зачинені, багато холоду проходить до середини, наколи їх не тримати в добрім порядку. Ще одною невигодою такого пляну є те, що більшість хлівів так побудовані, що просто неможливо біля них мати більшого двору для вправ бугая.

Найліпше приміщувати його в спеціяльній будові, де можна мати великий двір та міцну огорожу. Хлівець для бугая мусить бути міцної будови, поставлений на цементовім фундаменті. З одного боку варт мати відгороджене місце для корми, а зверху можна складати сіно. За дуже практичні вважається такі двері, що можна підносити вгору, бо їх легко відчиняти в часі зимових завіїв, а також у часі чищення хліва, коли бугая треба вигнати на двір. Огорожа довкола двору мусить бути дійсно міцна. З одного боку хліва можна будувати вузьку загороду з ворітьми, для злучування бугая з коровами.

Бугаї часом стають дуже турботливими й нищать загороди. Такого можна тримати на привязі. Міцний плетений дріт (кейбл) натягають від хліва до якогось грубого та глибоко закопаного стовпа в дворі, чи великого дерева, і чипляють на нього ланцюг. Ланцюг мусить мати кільце з того кінця, яким він зачеплений на дріт. Другий кінець ланцюга злучується з кільцем у носі бугая. В цей спосіб бугай одночасово буде й на привязі і зможе мати фізичні вправи у дворі.

Там де кілька бугаїв ходить в однім дворі, відокремити їх можна з поміччю одного дроту, який злучено з батерією. Раз доторкнувшись до такого дроту й діставши електричний удар, бугай уже більше туди не буде підходити. Двір варт висипати рінню або жужелицею; це дає спромогу бугаєві ліпше стирати свої ратиці й не буде потреби їх часто чистити та обрізувати.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
…ний український католицький тижневик у Канаді.
…з кожного вівтірка Видавнича Спілка "Українські Вісти"
…-109 Стріт Едмонтон, Алберта.
…передплата $2.00
…Злучених Держав $2.50
…оголошення не відповідаємо.

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday
by the
UKRAINIAN NEWS PUBLISHERS LIMITED
10012-109th Street, Edmonton, Alberta
Subscription in Canada per year $2.00
in the United States, per year 2.50

Вівторок, дня 8. жовтня, 1940.

…ути чи не бути українській пресі

ВСТУП

Як в кожнім так і в цім році появляються заклики ре… цій та адміністрацій українських часописів до своїх чи…в з просьбою — прийти їм з грошевою допомогою. Зда…осьби — нічого нового: от "жебрають", як звичайно. …о хто здає собі справу з того, що коли попередними ро…и ті заклики були звичайними сезоновими явищами, …ібно як базарі, чи фестини (пікніки), то в цім році закли…про піддержку преси мають далеко більше значіння. Мало … застановляється над тим, що українська преса в Канаді …ть перед питанням: бути чи не бути. Докладніше: перед …аїнською пресою в Канаді стає рубом страшне питання, …ання життя, або смерти.

ДЛЯ ОСТОРОГИ

…ехай ніхто не думає, що коли ми так різко ставимо справу, …робимо це навмисне, представляємо положення дуже песи…тично може на те, щоб — мовляв — настрашити людей і …игнути від них більше гроша для нашого часопису. О, … Ми занадто добре знаємо наших людей, а тому зовсім не …буємо страшити, чи розжалоблювати їх. Коли кажемо, … українська преса в Канаді стоїть перед небезпекою, то …емо це для остороги. Бо хто слідить за життям нашого …ошого покоління, хто цікавиться вихованням і життям …ого молодого покоління, той також признає, що преса …а — в порівнанні до числа населення— мало поширена і … в відношенню до преси наша суспільність не мала й не … ніяких трівких плянів. Преса наша корчиться й убожіє, …закликах тої преси про піддержку щораз частіше криється …ос розпуки. А що станеться з нашими інституціями, з …ою мовою, з цілим народом тоді, як не стане тут україн…ого друкованого слова, як не стане нашої преси?

ВИЇМКОВЕ ЗАВДАННЯ ПРЕСИ ТЕПЕР

…Преса наша на американськім континенті має тепер виїм…е завдання перед цілою українською нацією. Бо нема вже …лаптика української вільної землі в Европі. Нема вже … ні одного куснику друкованого паперу, де можнаб сво…о писати про те, що відчуває і чого бажає український …блений нарід. Тут можемо те робити. Тут можемо пле… наші релігійні й національні ідеали, можемо поширю… українську культуру. Отже факт, що увесь майже укра…кий нарід в Европі опинився в страшній большевицькій …олі, накладає на нас, Українців на американськім континен…величезні обовязки. Ми не лише мусимо самі себе збе…ти і захищати перед розкладом, але на нас припав обо…ок нести високо і нести гідно прапор боротьби за виз…ення міліонів наших поневолених братів в Европі.

І тут якраз виринає роля української преси. Інформува…нарід докладно й правдиво, вести його до поступу, вка…ати йому на геройські приміри в нашій славній історії, …держувати віру й надію в остаточну перемогу — в ці чор…ні. Блискати час до часу зразками української культури …повістями, поезіями та науковими розвідками. Отвирати …ед народом сторінки нашого минулого, а також звертати …у на добрі і злі сторони нашого збірного життя тут. Вка…ати нашій суспільности практичні способи допомоги на… державі, Канаді, в її тяжкій і затяжній боротьбі за сво…е життя. Цим та іншим будуючим та благородним спра… мусить служити українська чесна преса на іміграції. Того …вязку ніхто не може ані перебрати ані нічим іншим засту…. **Українська преса на американськім континенті мусить …особливо тепер — бути провідником і сторожем українства …іті.**

…МОЖЕ НАША ПРЕСА СПОВНЯТИ СВОЄ ЗАВДАННЯ?

…Годі затаювати, що наша преса не сповняє й не може …вняти всіх своїх завдань так, як повиннаб. Це ніяка тай…що наша преса не поступає з духом і вимогами часу та що … осталась десятки років позаді від преси інших народів …цім континенті. Чому? Просто тому, що не лише наш за… але й наші провідні люди нецікавляться пресою, не ду…ть уліпшення її під оглядом технічним і щодо місту. …ж відома річ, що коли в інших народів при редагованню …невика на 16 сторін нашого формату працює 8 до 10 осіб, …український тижневик на 8 сторін великого, подвійного …мату пише й редагує один, або два редактори). Редак…та адміністрації наших часописів добре знають що і як …жалоб змінити на ліпше, але ті зміни вимагають грошей. …л наш не то на уліпшення, чи поправу часопису не дасть, …й належитости, тобто залеглости за часопис тяжко дістати …нього. Вислід такий, що в моді вже стає нарікати на пре…критикувати її, але щораз тяжче приходиться видобути …дплату. Особливо тепер, коли стала поширена щоденна …а і радіо, зацікавлення нашою пресою серед старшого …ладянства підупало, а жертвенність значно змаліла. Мо… покоління замилування до української преси не має. … й причини, чому ми вже на вступі сказали, що українська …а тут стоїть перед питанням життя і смерти.

ДЕ ВИХІД?

…Вихід із цього положення є. Розвязка пресової справи …ть в нас самих. Треба, щоби справа преси перестала …раз бути справою одиниць, або малого гуртка осіб. Тре…щоби пресову справу винести з редакцій і адміністрацій …родні маси, представити всім пресову справу, як одну з …ажніших і зацікавити нею увесь загал. Ясна річ, що справою преси повинні зацікавитись найперше наші провідні люди і на місцях — у своїх парохіях, товариствах, на зїздах — говорити про пресу, поширювати її, збирали гроші на пресу. В справі преси повинні відбуватись окремі зїзди провідних людей і на тих зїздах повинні докладно обговорювати пляни поширювання часопису. Тоді, при матеріяльній і моральній піддержці, часопис буде постепенно поправлятись і стане необхідною річею в хаті кожного письменного Українця. Іншими словами, вихід із цього грізного для нашої преси положення в руках нашої суспільности.

БОРОТЬБА ЗА РІДНУ МОВУ Й ДРУКОВАНЕ СЛОВО

Насувається питання: чи зуміє наш нарід тут і чи схоче він постоять за свою пресу, за своє рідне друковане слово?

Почавши від Котляревського в Великій Україні, а від Маркіяна Шашкевича в Галичині, український нарід завзято боровся за право вживати свою рідну мову живим і печатаним словом. Український нарід в боротьбі за рідну мову видав мучеників-героїв. За рідну мову, за рідну пісню, за українську книжку й часопис йшли ті борці на заслання в Сибір, йшли до польських тюрем, тратили все своє майно, терпіли ціле своє життя, але мови своєї, рідного слова свого вони не зрікались, його не цурались. І чи малиб ми тут, в свобідній країні, добровільно зрікатись тих прав, за які наш нарід віками боровся? Чи малиб ми дозволити, щоб наша преса тут підупадала і то якраз тепер, коли в Европі нема ні одного свобідного українського часопису і коли тут треба сильної, могучої незалежної української преси?

ЯКА ПОВИННА БУТИ ВІДПОВІДЬ?

Нарід, який хоче жити, який хоче мати якусь пошану в світі, може мати на ці питання лише одну характерну, рішучу і грімку відповідь: **Ні! Не дамо впасти своїй пресі! Коли тисячі наших братів і сестер за рідну мову, за рідне слово йшли на муки, то чейже честь наша вимагає, щоб ми від себе дали бодай кілька долярів на збереження рідного друкованого слова.**

Так повинна відгукнутись наша суспільність на заклик, яким Адміністрація "Українських Вістей" починає з цим числом Осінню Кампанію. Жертвою своєю докажім, що національні й релігійні ідеали, яким служить наш часопис, для нас дорогі.

Прийдіть з допомогою "Українським Вістям" скоро й щедро!

І. І.

ПОМЕР Д-Р ЕВГЕН ПЕТРУШЕВИЧ

БУВШИЙ ПРЕЗИДЕНТ ЗАХІДНЬО-УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНЬОЇ РЕСПУБЛИКИ

Дня 29-го серпня, 1940, помер у шпиталі в Берліні в 77 році життя д-р Евген Петрушевич, Голова Української Національної Ради, а потім Диктатор Західньої Області Української Народньої Республики.

Помер серед незвичайно невідрадних матеріяльних обставин. Останній його лист до приятелів у Злучених Державах був зі шпиталю. Писав, що "навіть один доляр" був би для нього порятунком у теперішнім положенню.

Похорон бл. п. Президента ЗУНР відбувся в Берліні, 4-го вересня, на тому самому католицькому кладовищі, де спочиває Дмитро Вітовський, а саме при вулиці Лізенштрассе. Заупокійне богослуження й панахиду відслужив о. пралат д-р Петро Вергун, який теж виголосив прощальне слово. Був погідний, осінній день, коли берлінська українська громада віддавала покійному останню прислугу. Не святоюрські, й не софійські дзвони прощали Покійника, а тільки жалібний спів студентського хору й теплі слова промовців, берлінського греко-католицького пароха, о. д-ра Вергуна, д-ра Андрусяка та Бурбели. На похороні були Українці, без ріжниці політичних переконань, обряду й віку. Всі вони перейшли перед домовиною, кидаючи по грудці нерідної землі в останню прислугу Покійному.

Д-р Евген Петрушевич (1863-1940) відіграв важну ролю в українськім політичнім і державнім житті. Ведучи замолоду адвокатську канцелярію в Сокалі, був рівночасно добрим народнім організатором і на тім полі поклав великі заслуги в Галичині. Був теж знаменитим промовцем.

Як посол до австрійського парляменту (1907-1918), чи до галицького сойму (1910), визначався тим, що був безкомпромісовий у боротьбі за права українського народу. Критикував завжди дуже гостро австрійську владу й польські надужиття.

Від імені української парляментарної репрезентації в австрійськім парляменті, якої був головою, скликав до Львова 25 березня, 1918, зїзд мужів довіря всіх галицьких політичних партій і груп, на якому рішено створити з Галичини та Буковини окремий державний орґанізм. Він теж провадив нарадами української Конституанти, що відбулися 18 жовтня, 1918, у Львові, на яких створено Укарїнську Національну Раду, як представництво українського народу. Від імені цеї У. Н. Ради проголосив д-р Евген Петрушевич на українськім національнім зборі у Львові, в Народнім Домі, дня 19 жовтня, 1918, Українську Державу на територіях Східньої Галичини, північно-західньої Буковини й Закарпаття.

Дня 1 листопада, 1918, Українська Національна Рада спираючись на волі українського народу й на праві самовизначення народів обняла владу у Східній Галичині й проголосила на тій землі Західньо-Українську Народню Республику, а підписав це д-р Евген Петрушевич, як голова У. Н. Ради. Його устами проголосила У. Н. Рада у Станиславові, дня 3 січня, 1919, Злучу Західньо-Української Народньої Республики з Наддніпрянщиною, а саме з Українською Народньою Республикою, що було потім спільно заманіфестоване в Києві, дня 22 січня, 1919.

Дня 9 червня, 1919, коли польська офензива при помочі армії Галера змушувала українську армію до відступу, У. Н. Рада, за згодою Виділу У. Н. Ради й Ради Державних Секретарів, склала всю владу на руки д-ра Евгена Петрушевича як президента Української Національної Ради. В такім характері перейшов д-р Петрушевич на Велику Україну, де осів у Камянці Подільськім, що був теж осідком Уряду У. Н. Р. По тифозній катастрофі Української Армії, при кінці 1919 року д-р Евген Петрушевич дістався з деякими членами Уряду З. У. Н. Р. до Відня, відки продовжував дипльоматичну акцію оборони незалежности Західньої України, поки Рада Амбасадорів 15 березня, 1923, не віддала Галичину Польщі.

Коли Австрія, під натиском польського уряду, виповіла д-рові Петрушевичеві місце побуту, він перенісся до Праги, столиці Чехословаччини, а коли й там не зміг вдержатись, бо Польща натиснула й на чесько-словацький уряд, удався до Берліна. І відти не переставав слати різні меморіяли в обороні української справи.

Акцію ту перервав остаточно аж тоді, коли цілком занепав на здоровлю й не мав засобів життя. Останні часи були трагічні, бо був цілком перерваний звязок з ріднею в Галичині, яка ще час від часу спомагала Покійного.

МАЙОР-ҐЕН. Г. Д. КРІРАР, шеф канадійського генерального штабу.
From: Director of Public Information.

ДОСТ. ЕНҐУС Л. МЕКДОНАЛД, міністр державної оборони для морських справ.
From: Director of Public Information.

СОВЄТИ НЕ ЗАРЕАҐУЮТЬ, ПРИНАЙМНІ ПОКИЩО

Італійська преса дає до пізнання, що договір Італії, Німеччини й Японії є звернений проти Злучених Держав і Совєтів. В Італії певні, що Злучені Держави тепер обмежуються до скріплення своєї власної оборони. Але найцікавішим для Італійців є теперішнє положення Совєтів. Вони є тої думки, що Совєти приймуть цей договір так спокійно, як прийняли віденське рішення, що теж звернене частинно проти них. Але, заключають, що якщо Злучені Держави вступлять у війну, то не є виключеним, що Росія заатакує Японію.

Німці переслідують Українців

"Краківські Вісти" подають, перестав виходити в Німеччині "Голос", український двотижневик, призначений для українських полонених. Також само має перестати виходити білоруський тижневик "Раніца".

Зате німецька таборова влада "дозволила" українським і білоруським полоненим читати берлінську російську ґазету "Новое Слово", яка спокійно далі виходить і, як подають "Краківські Вісти", залюбки поміщує ріжні протиукраїнські й неправдиві чутки, зокрема про життя українського народу над Сяном і Бугом (під німецькою окупацією), де ця ґазета добачує тільки "маси російського народу".

Ось ту ґазету доручається тепер читати Українцям у німецьких таборах.

НОВІ МАНЕВРИ В УКРАЇНІ

Совєтська преса згадує знову про нові маневри на українських землях. Тепер заповіла, що відбудуться нові маневри в київській воєнній окрузі, що то, як кажеться, займає надзвичайно важне положення на випадок воєнного конфлікту на заході.

Перевозка Німців з Басарабії й Буковини

Переселення Німців з Басарабії й Буковини відбувається втой спосіб, що їх тягаровими автами перевозять до Дунаю, а там садять на пароплави які везуть їх до Білгороду в Югославії. Під Білгородом уряджено великий переходовий табор, звідки Німців мають розвозити в ріжні краї Німеччини. Табор недавно оглянув югославський премієр Цветкович та інші міністри. Там уже перебуває 600 переселенців, а має перейти коло 120,000.

НІМЕЦЬКІ ВТРАТИ

На протязі серпня і вересня Британці знищили 2,167 німецьких літаків. В тому часі Німеччина втратила 5,417 летунів, бомбовиків й іншої летунської прислуги. Таке подає британський комунікат.

ЗАПОВІДАЄ РОСІЙСЬКО-НІМЕЦЬКУ ВІЙНУ НА БАЛКАНІ

Остання дія війни за українську пшеницю.

Чеський дипльомат ґраф Чернін, який тепер перебуває в Лондоні, сказав в розмові з представником преси, що кінцева дія теперішньої війни розіграється на Балкані. Там "совєтська Росія зміриться з німецькими арміями, які будуть перти на схід у сторону багатих пшеничних піль в Україні".

Чернін не вірить, що Росія стане реґулярним союзником Великої Британії, однак "буде боротися проти націзму в обороні своїх власних інтересів".

Він сказав, що між Росією і Британією нема суперечних інтересів. Росія знає, що Британія не має територіяльних амбіцій в Европі. Дійсним ворогом Росії є Німеччина, і скоро вона рушить проти Німеччини, тоді по стороні Росії стануть Чехи, Словаки, Поляки і Румуни, яким трапиться нагода здобути волю й незалежність.

Чернін був чеським дипльоматом перед німеецькою окупацією Праги.

Переговори СССР з Японією

З Шангаю повідомляють що німецький емісар Гітлера в Японії, М. Штамер, який переконав Японію підписати новий військовий союз з Німеччиною й Італією, намагається тепер налагодити зближення між Японією та СССР.

З Токіо повідомляють, що там уже дістали від СССР всі потрібні запевнення, але вважають вимоги Сталіна занадто великими. Сталін немов би вимагає скасування портсмутського договору, яким закінчилась російсько-японська війна 1905 року, окрім південної частини острова Сахаліна, який має й надалі залишитися в руках Японців; скасування японських концесій на рибну ловлю вздовж берегів Сибіру, які дають Японії великий прибуток; відмови Японців від нафтових та вугляних концесій на північному Сахалині; демілітаризації південного (японського) Сахаліна; знищення японських укріплень на кордонах СССР в Кореї й Манчукуо та в зовнішній Монголії; відмови Японії від дальших претенсій на зовнішню Монголію.

КІЛЬКО КОШТУЄ НАЇЗД НА ЛОНДОН?

Обчислюють, що один великий наїзд на Лондон коштує $10,000,000.

Страта в літаках у такім наїзді є пересічно на яких 2,500,000 долярів.

Бомби великого наїзду коштують до $7,500,000.

Крім того є страти в людях. Кажуть, що Німці тепер обмежують розміри наїзду, щоб зменшити страти.

УКРАЇНСЬКА ЗЕМЛЯ

ПОДІЛЛЯ

Красо України, Поділля!
Розкинулось мило недбало!
Здається, що зроду недоля,
Що горе тебе не знавало!

Онде балочка весела,
В ній роскішні, красні села,
Там хати садками вкриті,
Срібним маревом повиті,
Коло сіл стоять тополі,
Розмовляють з вітром в полі.

Хвилюють лани золотії,
Здається, без краю, аж знову
Бори величезні, густії
Проводять таємну розмову.

Леся Українка.

СТЕП ОПІВДНІ

**Блакитне небо, мов дуґасте море,
Безоднею самітньою стоїть.
Під сонцем степ, козацьке Дике Поле,
Огнем переливаючись жахтить.**

**Гарячий вітер хилить-нахиляє
Траву хвилясту стиха до землі,
І в прозірний золоченій імлі
Даль степова мов тоне-пропадає.**

**Понад зелом-травою жар німий,
Переливаючись пливе високо;
Розтоплюється воздух огняний,
Тіснить у грудях дух і сліпить око.**

Панько Куліш.

СОКІЛЬСЬКИЙ

І сонце за діл вже сідає,
І мракнуть всі гори вже сном,
Лиш той ще Сокільський сіяє
Як з золота кутий шолом.

А долом жасний та глибокий
Той Черемош дикий гутить,
Як сокіл, як той бистрокрилий
Що совма на лови летить.

А д' годі княгиня прекрасна
Як з мармуру кута стоїть,
І коси як золото ясні
Пустила вітрам на розпліт.

Осип Юрій Федькович.

(Сокільський — стрімка гора над рікою Черемош на Гуцульщині, на границі між Буковиною і Галичиною).

СПОГАД ПРО ВОЛИНЬ

**... І мріялись мені далекі села!
Дівчата йдуть співаючи з ланів,
Клопочуться хазяйки невсипущі,
Стрічаючи отару та черідку,
Господарі вертаються з роботи,
Не прискорюючи ходи, поважно,
А нишком поглядають на димок,
Що веться понад комином низеньким,
І думають: "оце ж воно й вечеря"**

**І мріялись мені росисті луки
Волинські: Здалека чорніє ліс
Зубчастим муром, а туман на нього
Безгучним, тихим морем напливає...**

Леся Українка.

Бойківська верховина

Сумно і непривітно тепер в нашій Тухольщині! (Тухля — село в Скільщині, — осередок бойківської Верховини).

Правда, Стрий і Опір однаково миють її рінисті, зелені узбережжа, луги її однаково покриваються весною травами і цвітами і в її лазуровім, чистім повітрі однаково плавле та колесує орел-беркут, як і перед давніми віками. Але все інше, як же змінилось! І ліси, і села, і люди! Ще давно лісти густі та непрохідні закривали майже ввесь її простір, окрім високих полонин, сходили в долину аж над самі ріки, — тепер вони, мов сніг на сонці, стопилися, зрідли, змаліли, декуди пощезали, лишаючи по собі лисі облази; інде знов із них остались лише пообсмалювані пеньки, а між ними дуже несміливо виростає нуждення смеречина або ще нужденніший яловець...

Ів. Франко (Захар Беркут).

МИ ЧАСТО ДУМАЄМО

— Про красу землі, але не про Бога, що її сотворив.

— Про обовязки супроти нас наших приятелів, але не про обовязки свої супроти них.

— Про трудноші життя, а не про те, як їм зарадити.

— Про страхіття війни, але не про причини війни.

— Про наш брак щастя, а не про наш брак правильного осуду.

— Про наші кривди, а не про нашу відповідальність.

— Про того, що бере хабарі, але не про того, що їх дає.

Жидівський календар. Від заходу сонця в середу до заходу сонця в пятницю минулого тижня Жиди зустрічали свій Новий Рік, який у них рахується 5701 від створення світа.

НЕДІЛЬНИЙ ДЗВІН

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР

ЖОВТЕНЬ

9	С	**Прест. Ів. Богослова** (на нед).
10	Ч	Калистрата мч.
11	П	† Харитона прп.
12	С	Киріяка отш. прп.
13	**Н**	**17 по Сош.** Григорія сщм.
14	**П**	**Покров П. Д.** (на нед)
15	В	Кипріяна сщм.
16	С	Діонізія Ареоп. сщм.
17	Ч	Еротея сщм.
18	П	Харитини мч.
19	С	† Томи ап.
20	**Н**	**18 по Сош.** Сергія і Вакха
21	П	Пелагії прп.
22	В	† Якова ап.
23	С	Евлампія і Евлампії мч.
24	Ч	Филипа ап., Теофана
25	П	Прова і ін. мч.
26	С	Карпа і ін. мч.
27	**Н**	**19 по Сош. Христа Царя.**
28	П	Евтимія прп., Лукіяна прпмч.
29	В	Льонгіна сот. мч.
30	С	Осії прор., Андрея Крит.
31	Ч	† Луки ап і ев.

НЕДІЛЯ 17-ТА ПО ЗІСЛАННІ СВЯТОГО ДУХА

Євангелія св. Матея, зач. 62.

У той час ввійшов Ісус у сторони Тиру й Сидону. І це жінка Хананейська вийшла з тих сторін і кликала кажучи: Помилуй мене Господи, сину Давидів, моя донька тяжко біснується. А він не відповів їй ні слова. І приступили його ученики та благали його кажучи: Відпусти її, бо кричить за нами. Він же у відповідь сказав: Мене післано тільки до погибших овець дому Ізраїля. А вона приступила і поклонилась йому, кажучи: Господи, поможи мені. Він же у відподь сказав: Не добре відібрати хліб дітям і кинути псам. А вона сказала: Так, Господи, але ж бо й пси їдять окрушини, що падають зі столу їхніх господарів. Тоді Ісус сказав їй у відповідь: Жінко, велика твоя віра; нехай буде тобі як ги хочеш. І одужала її донька від тієї години.

Наміреня Апостольства Молитви на Жовтень

ЗА РОБІТНИКІВ

Сумне воно, але на жаль правдиве, що найбільше ворогів знаходить сьогодні Христос серед робітників, або — як дехто ліпше любить казати — серед пролетарів.

Дійсно сумне й невимовно болюче воно, що ті бідні — безталанні маси робітників — пролетарів дали себе так жорстоко обдурити безбожним та безсовісним своїм провідникам, і диявольською ненавистю запалали проти того ласкавого Спасителя, що їх усіх, — так, спеціяльно їх, бідних робітників — пролетарів, так сердечно, так ніжно полюбив. То з безмежної любови до них Син Божий на цей світ народився, щоб їм у важкій праці товаришити, і сам 30 років прожив як бідний, покірний Робітник в Назареті. Своєю божественною наукою, та безсмертним прикладом Христос працю раз на все освятив, і глибокий сенс її виязнив, і робітничий стан з глибокого пониження підніс та ушляхотнив.

А до всіх тих, що труд важкий їм спину до долу гне, і болючі у них мозолі на спрацьованих руках, і піт кровавий нераз чоло їм заливає, Ісус так любо, так ніжно кличе: "Прийдіть до мене ви всі спрацьовані, струджені, важким тягарем придавлені, а я потішу вас".

Ах, хтож внесе промінь ясного світла, у ті убогі, нераз дуже нуждеині та понурі робітничі помешкання, хто вложить дрібку тепла в огірчене серце робітника, хто потішить наболілу душу його, хто поможе цілющим бальзамом пекучі рани його? Ніхто інший, тільки Христос — Божественний Робітник.

Молімся особливо цього місяця, за бідні, збаламучені та огірчені маси робітників, щоб вони врешті пізнали свого правдивого Приятеля — Христа, — та щоб замість дотеперішньої невдяки принесли Йому любов за любов.

Культ Св. Климента Папи в давній Україні

Вже починаючи від релігійної полеміки, що розгорілася в кінці XVI. століття довкруги Берестейської Унії (1596), Українські-католики присвячували пильну увагу питанням церковно-історичним. Вони вже тоді доказували, що Володимир Великий прийняв християнство з єдности з Римом і давали на це головно такий доказ, що тоді між Царгородом і Римом панувала релігійно згода. Кільсасот літ студій над цим питанням, зокрема в століттях IXI і XX, виснило, що справді справа стояла так, як твердили наші предки, полемічні письменники XVI і XVII ст. Сьогодні вже доказано, що в леґенді літопису про охрещення України зі спеціяльним вихвалюванням візантійського обряду й легковаженням латинських впливів маємо пізніше тенденційне оповідання, складене щойно у XII столітті. Сучасники Греки наприклад нічого не знають про впровадження Володимиром візантійської єрархії в Україні, а на місці про це теж ріжно говорили. Зате знаємо позитивно, з сучасних записок, що Володимир якраз у тому часі, коли хрестив Україну, зносився з Римом і навіть дістав з Риму від Папи мощі святих— очевидно для того, щоб умістити їх у щойно заснованих перших церквах України.1)

Та що більше! В початках нашого вже масового християнства бачимо два культи, виразно католицькі. Це культ св. Климента Папи, третього наслідника св. Петра († ок 100) і культ св. Николая (т. зв. літнього), започаткований установленням у нас незнаного в Візантії свята Перенесення мощей св. Николая з Мирів Лікійських до Барі. Маючи намір окремо обговорити культ св. Николая, хочемо тепер присвятити увагу культові св. Климента в давній Україні. На цей культ не звернено спеціяльної уваги в церковно історичній літературі2), а він має велике значіння для зрозуміння історії українського християнства за Володимира Великого, бо вказує виразно на його католицький характер.

Сталося так, що св. Климент у кількасот літ після своєї смерти став символом єдности християнського Сходу і Заходу. Згідно зі старинною християнською традицією цей Папа був висланий на Крим, до стародавньої Таврії, котрої мешканці відзначилися жорстокими звичаями. Тут коло Корсуня (старого Херсонезу) він жив і помер на засланні. Стара леґенда подає, що його мощі скрило в собі Чорне Море. Щойно св. Константин Кирило, як пишеться в його старинному життєписі, при Божій помочі відкрив ті мощі й відвіз їх до Риму3). Як відомо, св. Кирило і Методій дістали від Папи благословення на їх місійну діяльність серед Словян і апробату словянського перекладу св. Письма; вони були противниками церковного роздору, що його почав був Фотій. "Особа Климента", пише Франко, "в тих часах заколоту та церковних сварів між Сходом і Заходом якийсь час служила сполучником, символом первісної церковної єдности. Не лиш в Італії та Західній Европі був Климент славний; також у Греції, як писав у IX в. Атаназій Бібліотекар, його похвалами омнес резонант сколае"4).

1) Точніше про ці справи пише Ст. Томашівський. Вступ до історії Церкви на Україні. Записки ЧСВВ. IV, 1-2. стор. 77-79.

2) Існує студія Івана Франка, Святий Климент у Корсуні, причинок до історії старохристиянської легенди. Львів, 1906, але це літературна студія й до того грішить слабо обоснованим гіперкритицизмом.

3) Франко старається збити ці вістки, але невдачно.

Очевидно, що в першу чергу шановано св. Клемента в Корсуні, місці його вигнання і смерти, місці, де знайдено його мощі. Ми знаємо вже з нашого літопису, що в Корсуні була церква посвячена св. Климентові. Після здобуття Корсуня, Володимир, як оповідає літопис, забрав мощі св. Климента та зложив їх у Десятинній церкві5). Що Володимир Великий дуже шанував св. Климента, про це свідчить вістка в Тітмара, епископа мерзебурського, що Володимира похоронено "в церкві мученика Христового і Папи Климента" 6), себто у Десятинній, яка видко мала таку другу назву (присвячена була Успенню Пресвятої Богородиці). Дальшу вістку про культ св. Климента маємо вже з часів Ярослава Мудрого (не забуваймо, що за його володіння висвячено на Київського Митрополита Іляріона, проти волі Візантії). Акта Санкторум Боляндистів (другого березня) подають, що це Ярослав привіз до Києва голову св. Климента. Очевидно, це ремінісценція літописного оповідання, лише, що прикладена до Ярослава. В тому місці говориться ще й про подружжя Анни Ярославни з королем Франції, згідно з дійсними фактами7). "Безсумнівним фактом можна вважати те, що Ярослав показував Роґерові (французькому епископові, — Т.К.) в Києві мощі, властиво голову св. Климента і Фива, принесені з Корсуня"8). Все те свідчить про культ св. Климента в нас, починаючи від охрещення України аж до кінця панування Ярослава Мудрого († 1054).

Цікаво при тому, що цей культ, що тимчасом "у візантійській державі слабне"9) ще в X столітті, в нас вяжеться якраз з противізантійськими, чи радше протисхизматицькими тенденціями. На превеликий жаль літописець не зберіг нам вістки, в який спосіб відбувся вибір і висвячення Іляріона і чи тут відіграли яку ролю мощі св. Климента. Про це можемо догадуватися з деяких посередніх вказівок (згад. текст у Боляндитів, добрі відносини Ярослава до католицького Заходу, побут папських послів в Україні 1054 року10) й інші). В усякому разі в такій саме ролі виступає вжиття мощів св. Климента при поставленні Київським Митрополитом Клима Смолятича (1145 року) — знов всупереч бажанню Візантії. Застановляючись над канонічністю Клима Смолятича, епископи рішають: "Можна нам поставити (Митрополита), бо в нас є голова св. Климента, так як Греки ставлять рукою св. Івана"11). На жаль це остання вістка про Климентові мощі, яку зберіг нам літопис; в пізніших заколотах вони пропали безслідно — як догадується Франко, можливо, що хтось з пізніших Митрополитів-Греків вивіз їх, щоб не повторювався прецеденс з Климом Смолятичем12). Все ж таки й ці скупі вістки велять здогадуватись, що культ цього святого в початках християнського життя наших предків був досить оживлений і що збережені вістки це лиш частини з більшої цілости, нажаль затраченої13).

Та маємо й літературний слід культу св. Климента. Це Слово, виголошене в честь того святого в Києві, хоч часу його повстання ближче не означено; датують то XI, то XII століттям14). Автор звертається до святого такими словами: "Тим же і ми... славим і хвалим і кланяемся в Тройці поемому Божеству, благодаряще і того вірнаго раба, иже умножи своего господина талант не такомо в Римі, но і в Херсоні і в Русі, рекуще к нему: мучеником похвала, і святителем удобреніе і недвижимое основаніе Церкви Христові, ей же врата адова не одоліют, присний заступниче Земли Руские, вінче прекрасний граду нашему"... А трохи далі: "Якоже бо небо другое на земли істинно показася владичня Матере церкви божественная, в ней же поістині честное твое тіло лежа яко солнце просвіщает вселенную. О апостолом сопрестолниче, ангелом равночестне!" А ще далі просить у нього благословення для князя: "Любящія тя от невидимих звірій нападанія сохраняй, христолюбивому же і вірному князу нашему полезное іспроси, да к нинішнему добропребиванію, вічних благих сподоблени будут"15).

Як бачимо, автор Слова вважає св. Климента за основу Церкви Христової, натякаючи на слова Ісуса Христа у св. Матея ("Ти єси Петр...") й уважає його заступником Руської Землі. На поширення культу св. Климента вказують відгомони про нього навіть в устній словесності16).

Отже культ св. Климента, Папи Римського й заступника Руської Землі процвітав у нас у X —XII століттях, будучи символом єдности Української Церкви з Апостольською Столицею.

Т. К.

4) Франко: "Святий Климент у Корсуні", стор. 143. Цікаво, що спеціяльно почитав св. Климента імп. Василь Македонянин, котрий привернув престіл св. Ігнатієві (867 р.) й навіть збудував в честь св. Папи каплицю при церкві св. Ілї в Царгороді т. 109. стор. 345.

5) Томашівський, цит. тв., стор. 79, догадується, що тими присланими з Риму мощами була саме голова св. Климента, а щойно пізніше літопис приписує самому Володимирові забрання мощів з Корсуня.

6) Український переклад у Грушевського, Виїмки з жерел до історії України-Руси, 1895, стор. 96.

7) Текст із поясненнями у Франка, цит. тв., стор. 262—264.

8) Франко, цит. твір. стор. 263-4.

9) Тамсамо, сор. 261.

10) Дехто оспорює цей побут.

11) Про тодішню ситуацію гл. Томашівський, цит тв., сор. 151 і д.

12) Франко, цит. тв., стор. 265.

13) Тамсамо, стор. 261.

14) Гл. М. Грушевський. Кілька заміток до Чуда св. Климента Папи римського, Зап. НТШ., т. 49 і Франко, цит. тв., стор. 265 і далі.

15) Тексти у Франка, стор. 265.

16) Франко, стор. 273-4.

ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД КАТЕХИЗАЦІЇ Й РІДНОЇ ШКОЛИ

В ОКОЛИЦЯХ МОНДЕРСЬКОГО ОКРУГА

Дуже це важна й потрібна річ для релігійно-народнього виховання українських дітей, щоб від малечку добре навчити правд св. віри, приготовити до св. Тайн і навчити рідної мови та письма. І тому користаючи з літніх вакацій, переведено цього року по всіх кольоніях мондерського округу катехизацію й науку рідної мови, співу та писання. Науку подавано в 63 місцевостях. Діти вчились по церквах, школах, по галях і хатах. Час науки був різний: по одному, два й три тижні. Вчили Отці й Браття Василіяни, Сестри Служебниці, світські учительки й катехистки. В тих вакаційних курсах взяло участь 1947 дітей. По скінченій науці діти взяли участь у катихізмових контестах по кольоніях і в Діточому Контесті в Мондері 4. серпня, та приступили до св. Тайн. Перше св. Причастя прийняло 434 дітей. Наука катехизму й рідного слова полишила глибокі й милі враження в діточих серцях і безперечно буде мати великий вплив на їх пізніше життя. Подібні вакаційні курси відбувались по українських кольоніях по всіх Алберті й Канаді. Це гарна й многонадійна праця для добра душ українського народу, що ведеться під проводом Греко-Католицької Церкви в Канаді. Дав би Бог, щоб такі курси кожного року відбувались у Канаді з якнайкращими успіхами. ("Світло").

400-ЛІТТЯ ОРДЕНУ ЄЗУЇТІВ

Дня 27-го вересня ц. р. відбулося величаве свято в університеті Фордгем у Ню Йорку з нагоди 400-ліття заложення ордену Єзуїтів. Його заложив 27. вересня 1540 року еспанський лицар Гнат Льойоля, що його опісля признано святим. Він зорганізував 12 членів, а тепер це товариство начислює по цілому світу 25,954 членів, 12,084 шкіл з 534,000 студентів. В Америці Єзуїти мають 17 монастирів, 14 університетів, 10 колегій і 34 середніх шкіл. Університет Фордгем це найбільший католицький університет у Злучених Державах. Ним управляють і його утримують Єзуїти й тому там теж відбулося головне свято Чина. У святі взяли участь ріжні епископи під проводом нюйорського архиепископа Спелмана й багато достойників та вчених Католицької Церкви.

Архиерейська Візитація

(Сифтон, Ман.)

В день Рождества Пресв. Богородиці 21 вересня, 1940 р., надзвичайний рух у містечку Сифтоні. Сонце маєстатично сходить зпоза церкви великим червонавим кругом і немов зачудоване призираєсь церкві та парохіяльному домові. Що це за диво? Чому то все умаєне зеленню? Що це сьогодні за торжество? Це річний празник Рождество Пресв. Богородиці. Чому ж на фронті церкви видніє триюмфальна брама? Чому ж той великий напис на ній? Витай, Вадико, наш Архиерею! Бо ж нині в нашім храмі буде Архиерейська Служба Божа! Нині в день цей празничний греко-католицька парохія св. Свщмч. Йосафата на Сифтоні повитає свого дорогого Архиерея, котрий у той день засяде в церкві на апостольськім троні й разом зі своїми священиками буде приносити безкровну жертву за ввесь люд свій. Торжественно з церковної вежі несеться гомін дзвона, який серед осінньої тиші грімко голосить славу нинішнього дня і зі всіх сторін кличе побожний нарід на це небудене торжество. Всіма дорогами спішать вірні діти нашої греко-католицької церкви до Сифтону. Авто за автом мчить, виминаючи боґи, демократи, прості вози та піших прочан. Всі міські площі, всі вулиці ба й поодинокі двори заповнені автами, троками та возами а на лицях прибувших прочан настрій святочно веселий. А дзвін церковний гомонить, а нарід спішить на його заклик, щоб не спізнитись на привитання свого улюбленого Архиерея. Шкільні хлопці та дівчата вючно звиваються та кожному причіплюють памяткову відзнаку нинішнього торжества. А дзвін гомонить безупинно, а нарід пливе на церковну площу мов ті хвилі морські. Глухо несеться гомін людських голосів. Нараз усе стихає. Кожний глядить у сторону церковних дверей. Це виходить процесія. У церковних дверях показується хрест, патериця а відтак хоругва за хоругвою, дитячі прапори, шкільні діти й малі дівчатка в білих суконках з вельонами на головах і з китицями живих квітів у руках під проводом своїх любих провідниць наших Сестер Служебниць, а далі — чотири хлопці убрані в пурпурове убрання з Архиерейськими свічниками в руках, епископською мітрою і жезлом а відтак убрані в ризи священики, новоіменований парох давфінський Всеч. о. М. Сирник зі своїм сотрудником о. Вол. Фірманом та місцевий парох о. М. Кривуцький. Хор з містечка Етелберту під проводом свого диригента Чорнобая прегарно співає пісні в часі походу процесії з асистою до парохіяльного дому, щоб торжественно впровадити свого любого Архиерея до Божого храму. Їх Преосвященство виходить на ґанок парохіяльного дому, священики подають архиерейську мантію, мітру та жезл, процесія трикратно витає і розпочинається триюмфальний похід до церкви. Дзвін весело гомонить, хор співає церковні пісні а нарід з побожністю клонить свої голови під благословенство переходячого свого Архиерея. Яка це торжественна хвиля, хвиля повна глибокої віри, що це гряде Архипастир, Наслідник св. Апостолів, що це наш посередник перед престолом Божим. Мимоволі насувалися образи первісної Церкви Христової, коли то вірні горнулись коло св. Апостолів і черпали з Їх уст науку правд Божих. Усі відчували важність хвилі і зворушені клонили свої голови перед маєстатом Апостольства Христового в достойній особі нашого Архиерея Кир Василія. А дзвін гомонів і голосив славу нинішнього торжества а нарід плив масово і горнувсь коло свого улюбленого Архиерея.

У дверях церкви Іван Прийма привитав Їх Екселенцію хлібом і сіллю та просив благословення для себе і для цілої парохії, а о. парох о. М. Кривуцький передав ключі церкви на знак своєї підлеглости. По молитвах розпочалася Архиерейська Служба Божа в супроводі красно вишколеного хору з Етелберту. По св. Євангелію о. Парох привитав торжественно Їх Преосвященство від церковної громади зазначуючи, що в Їх Достойній Особі бачать Наслідника св. Апостолів, свого духовного й народнього Провідника тут у Канаді.

В тих сумних для нас часах, коли наш нарід є поневолений Москвою, коли наші краєві Владики і священство стогне в неволі кровавого большевизму, ми Канадійці з любовю горнемось коло нашого дорогого Архиерея, бо його Достойна Особа нас усіх греко-католиків зеднює під Один Божий і народній Провід. По закінченню Архиерейської Служби Божої Їх Преосвященство промовляли до зібраних своїх духовних дітей. Висказали свою радість, що так много народу зібралось на цей день, щоб віддати свою честь і поклін Пренепорочній Діві Марії, бо це свідчить про гаряче почитання Божої Матери і про велике довіря нашого народу до Неї. Тимбільше в теперішніх тяжких часах прибігаймо під її могучий покров і просім у Неї заступництва для себе, для своїх родин, для своїх дітей і для цілого нашого так нам дорогого українського народу. Накінець уділили Преосвященні Божого благословення для парохії і її вірних членів, для всіх зібраних на цім торжестві і для цілого українського народу.

Так закінчилось наше торжество в Сифтоні. Погода була на причуд красна, народу як ніколи, бо навіть на послідній місії тільки не було. Всі розїздились піднесені на дусі в тих прикрих часах зеднані під найвищим проводом свого дорогого Архиерея.

Околиця сифтонської місійної округи цього року мала велике щастя витати кілька разів свого Архипастиря, бо на 3-го серпня була Архиерейська Служба Божа у Відні, а на другий день у Фишинґ Ривері, а того ж дня пополудні на Мінк Ривері. Другий раз знова вкоротці завитали Їх Преосвященство до нашої місійної округи, бо на 21 вересня рано до Сифтону, а по обіді на Дрифтінґ Ривер, а на неділю 22 вересня до Венлав і Ґрендвю (фарми північ). На всіх тих Архиерейських посіщеннях Бог благословив труди і невтомну ревність нашого любимого Архиерея. Погода кожного разу дописала і нарід збирався з цілої околиці, щоб привитати Свого Архипастиря, почути Їх Апостольської науки й заохоти до боротьби з ворогами нашої душі. За ті спасенні науки нехай Всесильний заплатить Вам, дорогий наш Владико Своїм щедрим благословенням і кріпким здоровлям на многі а многі літа!

о. Мирон.

ПОРЯДКИ БОГОСЛУЖЕНЬ

ЖОВТЕНЬ

13. Неділя 17-та по Сош.— Торгилд, Голден, Карвел
20. Неділя 18-та по Сош. — Вайлдвуд (храм), Коперник, Ледук
27. Нед. 19 по Сош., і Царя Христа — Еґремонт, Дейзленд, Калмар

BASILIAN FATHERS
9645 - 108 Ave. Edmonton, Alta.

ЖОВТЕНЬ

13. Неділя 17 по Сош. — Редвей, Сожаль
20. Неділя 18 по Сош. — Елдорена (празник)
27. Неділя 19 по Сош. — Вільна

BASILIAN FATHERS
Box 8. Radway, Alta. Тел. 4.

ЖОВТЕНЬ

13. Нед. 17 по Сош. — Фішінґ Ривер
20. Нед. 18 по Сош. — Зоря
27. Нед. 19 по Сош. — Горані

о. Мирон Кривуцький, Сифтон, Ман.

ЖОВТЕНЬ

13. Неділя — Парки, початок св. Місії
14. Св. Покрови М. Б. — Ла Брокери (храм)
20. Неділя — Парки, храм і закінчення св. Місії.
20. Неділя пополудні — початок св. Місії в Ґонорі, Ман.
27. Неділя — Ґонор, закінчення св. Місії.

ЛИСТОПАД

3. Неділя — Ґімлі.

о. А. Луговий, Вінніпеґ, Ман.

ЖОВТЕНЬ

13. Неділя — Нора
20. Неділя — Бобулинці
27. Неділя — Доброволи

Українська Католицька Місія, Рама, Саск.

ЖОВТЕНЬ

13. Нед. 17. по Сош і св. Я. Богос. — Новий Київ, Вегревил, Скаро, Блумінґтон (празник), Ґіллярд (празник)
14. Понеділок — Новий Київ (Благодарственна Служба Божа)
20. Нед. 18. по Сош. і Пок. М. Б. — Плейн Лейк, Краків, Лішор, Стрімстави (празник), Тофілд, Ренфурлі
19, 21 і 22 — Плейн Лейк (Перший величавий карнавал)
21. Понеділок — Плейн Лейк (Благодарственна Служба Божа)
27. Нед. 19 по Сош. і Христа Царя — Іннісфрі Р. М. Б., Івасюки, Делф, Мирнам, Чипмен

BASILIAN FATHERS
Mundare, Alberta.

ЖОВТЕНЬ

13. Неділя 17 по Сош. — Бовсежур, Лейдівуд
20. Неділя 18 по Сош. — Транскона, Кенора
27. Неділя 19 по Сош. — Талберґ, Ґадашвіл

BASILIAN FATHERS
612 Flora Ave. Winnipeg, Man.

ЖОВТЕНЬ

13. Неділя — Кридор
20. Неділя — Климчуки
27. Неділя — Витків

ЛИСТОПАД

3. Неділя — Геффорд
8. св. Вмч. Димирія — Кридор храм.
10. Неділя — церква св. Николая коло Пархоми.
17. Неділя — Орлів.
21. св. Михаїла — Січ (храм)

Українська Греко-Католицька Місія, Геффорд, Box 282. Тел. 37

ЖОВТЕНЬ

13. Нед. — Келд, Ґленґови (храм)
20. Неділя — Ґрендвю (полудне), МкКрірі
2. Неділя — Келд

о. А. Роборецький, Box 64. Давфин, Ман., Тел. 118.

ЖОВТЕНЬ

13. Неділя 17 по Сош. — Алвена місто (базар)
14. Покров Пр. Богор. — Ст. Джуліен (храм)
20. Неділя 18 по Сош. — Алвена — фарми (базар)

о. Теодор Коцаба, Box 150. Алвена, Саск.

ЖОВТЕНЬ

13. Неділя — Бучач (храм)
20. Неділя — Прісвил
27. Неділя — Чехів

Українська Греко-Католицька Місія в Прісвил, Саск.

ЖОВТЕНЬ

13. Неділя — Принс Алберт
20. Неділя — Бруксбі
27 Неділя — Самбурґ

Дня 28, 29, 30 і 31 жовтня та 2-го листопада **великий осінній базар в Народнім Домі в Принс Алберт.**

ЛИСТОПАД

3. Неділя — Принс Алберт.

Український Греко-Католицький Парохіяльний Уряд, Принс Алберт

ЖОВТЕНЬ

13. Неділя — Ріджайна
20. Неділя — Ріджайна
27. Неділя — Кендіяк

о. А. В. Фик, 1644 Оттава Ст., Ріджайна, Саск. Телефон: 22053

ЖОВТЕНЬ

13. Неділя — Канора (11-12 базар)
20. Неділя — Бюкенан
27. Неділя — Канора

о. Петро Пасічник, Канора, Саск.

ЖОВТЕНЬ

13. Неділя — Ст. Филипс
20. Неділя — Ґлен Елдер
27. Неділя — Арран Весна

о. Н. Сірий, Арран, Саск.

ЖОВТЕНЬ

20. Неділя — Волверин, храм.
27. Неділя — Борщів.

о. Петро Криворучка, 304-4th Ave. North, Saskatoon.

ЖОВТЕНЬ

13. Неділя — Ґарлянд, Драй Ривер
20. Неділя — Боґдан, Мелоубендс (храм св. Покрови)
27. Неділя — Етелберт, Мінк Крік

о. І. Колцун, Етелберт, Ман.

ЖОВТЕНЬ

13. Неділя — Озерна
20. Неділя — Елфинстон (празник)
27. Неділя — Сенді Лейк

Українська Греко-Католицька Місія в Сенді Лейк, Тел. 90-4.

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ

Величавий Український Католицький Зїзд

Б.У.К.-а і У.К.Ю.

12-го, 13-го і 14-го жовтня в Саскатуні, Саск.

В ДОМІ ПРОСВІТИ, ВУЛИЦЯ М. ПОЛУДНЕ

Субота, 12-го жовтня

Год. 7: Читані Служби Божі
Год. 10: Реєстрація Делеґатів З'їзду, в Домі "Просвіта".
Год. 2—6: Відвідування величавої будови Української Греко-Католицької Церкви й Бурси Б.У.К.-а.
Год. 8: Мистецька часть "Просвіти".

Неділя, 13-го жовтня

Год. 8: Сповідь. Читані Служби Божі.
Год. 10: Співана Служба Божа. Проповідь — о. Місіонар з Йорктону.
Год. 12: Спільний Обід в Домі "Просвіта".
Год. 2.30: Відкриття Зїзду — Гол. Б.У.К.-а, п. Ст. Шебець. Привіти Делеґатів.
Год. 3: Промови, Доклади, Реферати:
1. Всеч. о. С. Семчук
2. Премієр Саскачевану, Дост. Петерсон
3. Посол О. Жеребко
4. о. д-р В. Кушнір

Год. 5. Засідання Б.У.К.-а, — вибір нового заряду на 1940-41 рік.
Год. 6: Спільна вечеря в Домі "Просвіта"
Год. 8: Контест: Співу, Музики, Промов та Деклямацій. Контестом проводитиме Всеч. о. Горошко.

Понеділок, 14-го жовтня

Год. 8: Читані Служби Божі
Год. 9: Наради Молоді
Год. 10.30: Збори Уділовців Бурси Б.У.К.-а
Год. 12: Спільний обід у Домі "Просвіта".
Год. 1.30: Спільне засідання зарядів Б.У.К.-а, У.К.Ю. і Бурси.

Запрошується всі Відділи Б.У.К.-а та У.К.Ю, всі Українські Католицькі Парохії, Товариства й Гуртки вислати делеґатів. Запрошується всіх католиків прибути численно!

Українська Католицька Молоде УКЮ, числимо на Вашу присутність та участь! Українська Молоде, українські Співаки й Музиканти, Промовці й Деклсяматори — всі беріть участь у змаганні!

Всі разом — Всі вперед — До кращої будучности!

БОГ! — — — УКРАЇНА!

По дальші інформації писати до

THE UKRAINIAN STUDENTS' HOME
304—4th Avenue North Saskatoon, Sask.

ЗА ЗАРЯД:
Ст. Шебець, голова БУК-а. **Всч. о. М. Горошко,** голова УКЮ.
М. Гриневич, гол. діловий писар.

Мирнам, Алта.

Члени парохії Успення М. Б. в Мирнамі, Алта., відбули великої ваги мітінґ 27 вересня, в справі зрівняння календаря.

В присутності всіх членів та много гостей п. Дмитро Чапельський отворив мітінґ та виголосив палку промову. Вказав зібраним, що така зміна є для нас конечна в цім краю. Також запевнив членів, що це не є жадна пропаганда латинізації, а противно люди з конечности самі домагаються цеї зміни.

Другим бесідником був п. адвокат Лазаренко. Шановний бесідник вказав ядерно на користи, які ми осягнемо, якщо зрівняємо наш календар. У точних обчисленням подав помилки та неточністю юліянського календаря. Щиро завізвав до зміни, бо після нового стилю обходить свята ціла католицька Церква, а лиш ми Українці стоїмо позаду.

Відтак промовив п. учитель Михайло Кулій. Він вказав, що прийняття нового календаря дасть нашій молоді а головно молоді шкільній святкувати разом з їх батьками.

Опісля промовляв Всеч. о. А. Винник ЧСВВ., довголітній парох цієї парохії.

Накінець довгий виклад про календар виголосив Всеч. о. Пасічник. ЧСВВ. Він вказав на непрактичність старого календаря, а добрі сторони нового. Особливо зазначив Отець що з прийняттям нового календаря закріпиться любов родин, коли то вся родина буде святкувати. Скріпимо релігійність. Та много інших добрих річей осягнемо. Відтак слідували ріжні запити, на які о. Пасічник давав річеві та вдоволяючі відповіді. По цім усі члени одноголосно заявилися за зміною календаря. І вислали відповідну просьбу до нашого Преосвященного о позволення святкувати свята після календаря нового стилю. Просьбу в імени парохіян підписали: предсідник п. Д. Чапельський і секретар п. Іван М. Юзвишин.

По мітінгу ще довго розмовляли та кожний виявляв своє вдоволення з такого великого поступу.

Парохіяни з Мирнаму кличуть Дервент і околицю зробити в себе також такі календарні мітінги. А це буде гарно як усі католики на 25-го грудня разом заспівають Бог Предвічний... прийшов днесь... тільки раз, а не знова народився для нас на 7-го січня.

Прихильник нового календаря.

Пошана наших піонірів

Зложили $135 на воєнні потреби Канади.

(Рокстон, Саск.)

Українці з Рокстон і околиці численно зібрались у неділю 22 вересня 1940, щоб пошанувати тих, що перші творили з безлюдних степів і лісів культурну й упорядковану околицю.

На поклик "Українського Воєнним Потребам Комітету" великий здвиг місцевих і позамісцевих громадян своєю присутністю створили місцевим піонірам нерукотворний памятник.

Свято пошани нашим панам і батькам почалось у церкві богослуженням. У другій половині дня по перекусці — при звуках 18-членної музики на дуті інструменти, пішов парадний похід починаючи: Боже щасти Йому, закінчуючи "О Канадо!". Дальше програма продовжалась промовами позамісцеви гостей у Народнім Домі. Увечері продовжено той день концертом. Концерт складався з таких точок: "Дер вил алвейс бі ен Інґленд" — учениці школи Рокстон. Сонце заходить — хор Українського Народнього Дому. Гопак колом і Катерина — учні школи Скатленд. Пісня: Джуаніта — ор. Промови виголосили: В. Р. Смит, К.С., з Йорктону; Ґ. А. Кеслден, М.Р.; Дост. В. Ф. Кар, міністр природніх багатств.

І знов пішли музичні твори: Скрипковий дует — учні школи Ґеддес; дует: Ґвисперінґ Говп — школа Рокстон; скрипкова орхестра школи Геддес; Український Гопачок — Вероніка Трофаненко; пісні: За городом качки пливуть, Звідки ідеш чоловіченьку?, Многая літа — хор. Ґад сей да Кінг.

По дванадцятій годині вночі були танці для молоді. Прихід у сумі $135 вислано до міністерства державного скарбу на воєнні потреби. Пару долярів осталось у банку на рахунок Комітету, щоб було до чого докладати, як ще дещо збере.

За успіх Комітет складає щиру подяку всім тим, що хоч би найменшим причинились до успіху дня піонірів.

І. А. П.

Посмертний спомин

(Сван Плейн, Саск.)

У вівторок, дня 3 вересня ц. р., по довгій недузі вмер бл. п. Теодор Михайлюк. Покійний прожив 77 літ. Походив з села Гуштинів, повіт Борщів. Більшу частину своїх літ прожив у Канаді, бо приїхав ще в початках нашої еміграції до Канади, 1898 року.

В перших літах по прибутті до Канади оселився в Сифтоні, Ман., до прожив з ріднею поверх 20 літ. З Сифтону виїхав з ріднею до Сван Плейн, Саск., де прожив около 14 літ. Останні літа пережив зі своєю подругою при доньці Анелі в Стінен, Саск.

У передсмертнім завіщанні хотів, щоб похоронено його в Сван Плейн, де був членом греко-католицької церкви й належав до перших піонірів в організуванні цеї парохії. Рідня сповнила волю батька й похоронено його у Сван Плейн.

Бл. п. Теодор був усе своє життя вірним сином свого українського народу та своєї української греко-католицької церкви як і вся рідня.

Бл. п. Теодор полишив смутком і жалобою повиту свою жену, пять синів — Олексу, Михайла, Івана, Петра, Семена, та три доньки — Анелю, при котрій перебув послідні літа свого життя, та дві дочки замешкалі в Дітройті, Злучених Державах.

У поминальному богослуженні й парастасі, що відправив 30 вересня о. Н. Сірий у Сван Плейн, були присутні крім рідні, багато парохіян. По багаслуженні запрошено всіх на поминальний обід, який відбувся в домі сина Михайла, місцевого бизнесмена.

Рідня, мати й діти складають на цьому місці щиру подяку Всеч. о. Сірому за богослужебні відправи й принагідну проповідь та всім тим Вп. Парохіянам, що зволили взяти участь. При цій нагоді рідня зложила в імени покійного батька дар $2 на українську католицьку пресу — на "Українські Вісти" й "Будучність Нації".

Нехай канадійська земля, в котрій Ти, Теодоре, спочив, буде тобі рідною й легкою, а вічність щасливою.

Місцевий.

Хірополист з Маями на Флориді виїхав був недавно лікувати погані нагнітки дюка Виндзору, котрий перебуває тепер у Нассав.

УКРАЇНЦІ В АЛБЕРТІ

В СВІТЛІ СТАТИСТИКИ З 1936 РОКУ.

В цій частині подаємо спис муніципальних дистриктів, більших та менших міст, а також число всіх мешканців у тих муніципалах і містах, зокрема — число українського населення. Ці інформації може й виглядають маловартісні на перший погляд. Коли ж застановитися над тим, яку величезну вагу прикладають до статистичних даних всі модерні держави, як дуже докладно опрацьовують вони всі ділянки та прояви життя своїх народів, а з другої сторони як докладно студіюють ту статистику наукові та інші інституції, то здається, що й нам не зашкодить знати де й кілько нас є. Отже одні для цікавости, а другі для історичної вартости повинні не лиш перечитати поданий тут спис, але й заховати його на будуче.

ЦЕНЗУСОВІ ДИВІЗІЇ Й МУНІЦИПАЛИ

Число і назва	Всіх	Українців
Дивізія ч. 1	29,699	188
4 I. D.	555	1
5 I. D.	1,251	13
6 I. D.	643	2
35 I. D.	430	8
36 Warner	1.808	13
63 I. D.	625	5
64 Forty Mle	1,148	2
65 Eureka	1,190	5
66 I. D.	2,046	27
91 I. D.	1,170	3
92 Excelsior	974	27
93 I. D.	890	8
МІСТА —		
Medicine Hat	9,692	32
Bow Island	308	3
Irvine	278	9
Taber	1,342	29
Milk River	326	1
Дивізія ч. 2.	57,499	986
7 I. D.	330	3
8 I. D.	1,394	1
10 Cocrane	1,610	9
37 Sugar City	2,192	1
38 I. D.	1,176	14
39 Kerr	1,557	1
67 I. D.	4,635	157
68 I. D.	2,467	65
70 Livingstone	1,466	5
71 I. D.	4,369	172
99 Argyle	1,811	8
Indian Reserves	1,991	4
МІСТА —		
Lethbridge	13,523	409
Blairmore	1,682	9
Claresholm	1,051	3
Coleman	2.129	16
Diamond City	143	15
Granum	255	1
Raymond	2,094	6
Coaldale	255	2
Coalhurst	774	86
Cowley	141	1
Дивізія ч. 3.	14,742	134
96 I. D.	650	2
121 Many Islands I. D.	2,785	21
122 Jubilee I. D.	2,052	25
123 Bow Slope I. D.	4,397	34
125 I. D.	1,038	36
127 Clifton	914	2
МІСТА —		
Redcliffe	990	9
Duchess	150	3
Enchant	83	1
Retlaw	60	1
Дивізія ч. 4.	28,285	145
96. I. D.	288	1
97. I. D.	2,645	85
128. Harmony	1,052	1
129. Clear Lake	2.021	4
130. I. D.	348	3
158. Royal	1,580	7
189. Dinton	1,887	2
190. Sheep Creek	1,978	20
191. Stockland	2,957	2
МІСТА —		
High River	1,359	1
Nanton	709	1
Okotoks	571	1
Arrowwood	252	9
Black Diamond	657	3
Cayley	135	3
Turner Valley	475	2
Дивізія ч. 5.	21,359	460
122. Jubilee I. D.	122	38
214. Berry Creek	1,793	11
241. Acadia	826	25
242. Cereal	1,176	94
271. Bertawan	853	16
272. Golden Centre	790	12
273. Sounding Creek	345	1
275. Hand Hills	1,097	4
276. I. D.	2,436	122
277. Michichi	1,290	5
301. Canmer	534	2
304. Hiram	539	2
305. Dowling Lake	1.285	1
306. Lampton	1,390	3
331. Neutral Hills	1,495	66
МІСТА —		
Hanna	1,405	16
Cereal	131	13
Chinook	134	6
Craigmyle	214	4
Delia	279	12
Munson	146	5
Oyen	298	2
Дивізія ч. 6.	141,839	1,856
123. Bow Slope I. D.	547	4
217. I. D.	704	13
218. Blackfoot	1,528	13
219. Bow Valley	1,738	11
220. Shepard	2,057	59
221. Springbank	2,539	15
222. I. D.	471	9
247. I. D.	958	22
248. Grasswold	1,421	5
249. Keoma	1,518	9
250. Beddington	2,259	27
251. I. D.	1.472	25
252. I. D.	350	1
276. I. D.	2,850	102
МІСТА —		
278. Carbon	1,896	38
279. Norquay	2,342	6
281. Beaver Dam	2,282	5
308. Ghost Pine	2,340	14
309. Stauffer	2,327	5
310. Mountain View	2,748	12
311. Westerdale	2,631	10
Banff National Park	2,243	55
Banff	2,037	29
Unorganized parts	1.579	94
Indian Reserves	1,882	12
Calgary	83,407	915
Drumheller	2,912	94
Gleichen	458	3
Olds	1,197	6
Three Hills	659	11
Albert Park	332	67
Beiseker	230	3
Carbon	374	14
Carstairs	356	3
Cluney	142	3
Cochrane	336	10
Forest Lawn	471	78
Hussar	104	3
Irricana	160	1
Newcastle	1,278	71
Rockford	211	4
Standard	205	4
Дивізія ч. 7.	37,647	628
331. Neutral Hills	3,005	56
334. Coronation	1,941	4
361. Rosenheim	1,470	8
362. Hillcrest	1,176	4
363. Stocks	1,173	6
364. Flagstaff	1.796	1
365. Progress	2,262	6
391. Sifton	1,477	6
392. Vale	1,044	3
393. Huamha	1,273	20
394. Asquith	1,235	4
421. Ribstone	1,644	11
422. Gilt Edge	1,767	10
423. Battle River	1,516	9
424. Kinsella	1,240	72
425. Stirling	2,049	9
455. Iron Creek	2.270	339
МІСТА —		
Hardisty	524	8
Wainwright	1,048	28
Consort	252	6
Czar	138	3
Edgerton	222	4
Irma	240	6
Monitor	99	1
Provost	490	1
Strome	210	1
Veteran	180	2

(Далі буде.)

НАРОДНІ ПРИКАЗКИ

Багатого і серп голить, а бідного і бритва не хоче.
Стільки правди, як у решеті води.
Вовк через посли не пише.
Не то кінь, що в болото увезе, а то, що з болота вивезе.
Не клич біди до себе, вона сама прийде.
Телят боїться, а воли краде.
На язиці мід, а під язиком лід.
Слова масні, а пироги пісні.
У скупого завжди по обіді.
З чужої торби хліба не жалують.
Ставився як лев, а згубив як муха.

При українських католицьких парохіях в Америці є тепер 16 цілоденних шкіл. Преосвященний К. Богачевський працює там уже 16 літ.

До католицьких цілоденних шкіл Ню Йорської Архидієцезії вписалося 118,000 дітей. Відчинено з початком цего шкільного року 6 нових гайскулів. Так дбають за свої діти римо-католики! А ми?

Reliance Grain Co.
LIMITED

Оператори Сільських Елеваторів у Манітобі, Саскачевані й Алберті.

Вугіль і Муку продаємо майже на всіх стаціях. Наш Агент з охотою послужить Вам.

о. П. Божик

Що бачив я у Східній Канаді

XVI.

Було около четвертої години пополудні. Сонце посувалося поволі поза онтерійські скали і тихою ходою перло до заходу, щоб там спочити від тяжкої подорожі по небосклоні, що синів над Онтеріо. До нас прилучився Всч. о. Ізидор Борецький, парох Бренфорту, який прибув до Торонта за власними орудками. Всч. о. Ізидор, приятель мого сина, молодого о. В. Божика, найближчий його сусід по парохії; він прибув до Канади не сповна два роки. Худощавий, веселої вдачі, з піднесеним чолом, чорнявий, міг важити около 150 фунтів. Мій син і Всч. о. Ізидор, оба дуже подібні до себе мов близнюки. Мій син представив мені о. Борецького, а потім я і о. Борецький подали собі руки і стиснули долоні. З очей о. Ізидора била свіжа невинність і широке приятельство. Я був вдоволений, що мій син має так гарного приятеля. В міжчасі о. Борецький розказував мені про Рідний Край, про Мінхен в Німеччині, де кінчив він фільозофію і теольоґію. Свідомий з него Українець, знає [illegible] та недомагання нашого безталанного народу; дуже вражає його прикро, казав він, розбиття Українців в Канаді, а також те, що наша українська інтеліґенція в Канаді майже не ходить до церкви на богослуження.

КАСА ЛОМА

XVII.

Всч. о. Борецький заохотив мене, щоб побачити в Торонті будівлю Каса Лома. Я охотно згодився на те і ми всі три я, мій син і о. Борецький помчали автом до Каси Ломи. По дорозі прилучився до нас громадяни, п. Павло Ґіґейчук, низький, худощавий, з лиця бє перемучення, троха посивілий, колишній організатор державних шкіл серед Українців в Манітобі. Він завше відносився до нашої греко-католицької церкви прихильно і тепер таким остає, — має прикмету багато розказувати з давного минулого. Він канадійський піонір, був свідком не одних переживань Українців в Новій Землі.

Каса Лома находиться на півночі від ратуша в Торонті, кілька мінут їзди самоходом, на горбі, [illegible] коло два акри землі, оточена муром з червоного каміння. Назва будівлі походить від латинського слова, значить о стілько, що "Дім на горі" — по нашому це буде замок. Будівля виглядає наче місто. Має **девятьдесять вісім** кімнат. Прекрасні стрілисті верхи, вищі і нищі, пропорція верхів знаменита. Має вісім поверхів (коли не милюсь), багато вікон у стінах, всюди видніє пропорція і смак. Хто був архітектом будівлі я не розпитував, однак архитект мусів бути поет і мати ніжне почування душі. Каса Лома найкраща будівля в британській імперії. Дивитись на Каса Лому з боку, мається враження, що будівля хоче щось цікавого розказувати видцеві, багато знає про давнину, повна мистецтва і штуки, — але якось так вид Каса Ломи впливає на видця, щоб до будівлі не зближатися, бо вона чарівна, жахлива.

Властителем Каса Ломи був Генрій Пелет, брокер в Торонті. Брокер, це такий бизнесмен, що перепродує товари від фабрик купцям, тощо, і, розуміється заробляє поважні суми. Каса Лому почато будувати 1911, а скінчено 1914 р. Коштувала разом з площею і стайнею, небагато лиш шість міліонів долярів! Властитель Каса Ломи помер зда- [illegible]

Доля Каса Ломи й удержання.

Як жив властитель Каса Ломи, Генрі Пелет? Для порядку в будівлі, на обійстю і стайні тримав 45 слуґів і служниць, які однак не мешкали в будівлі, бо не ставало кімнат для них, тому, що всі кімнати були чимсь заняті. Огріти будівлю треба було 800 тонів вугля на рік. Податок виносив $100,000 річно! Отся давна будівля представляє собою тепер велике зеро. Син, що одідичив будівлю по батьках, не міг продати нікому будівлі навіть за смішно малу ціну, бо нема таких купців, що могли б отримати будівлю і платити за неї $100,000 податку річно. Будівлю вкінці забрало місто за податок, але також ломить собі голову, що почати з будинком. Купця знайти не може. І даром ніхто будівлі не хоче через високий податок й огрівання. Перетворити будівлю в готель, неможливо, бо кімнати не так розположені, як вимагає готель. Розбити будівлю неможливо також, бо треба ті стіни розбивати динамітом, а тоді захитаються та потріскають сусідські будинки. І Каса Лома стоїть пусткою. Є чутки, що Торонто передає Каса Лому Червоному Хрестові забездурно, в якім Червоний Хрест мавби урядувати впродовж сучасної [illegible]

На обійстю Каса Ломи находиться колекція ріжних дерев, спроваджених з ріжних частей світа. З будівлі, попід землею находиться тунель до стайні, в якій Генрій Пелет тримав для іграшки кілька пар коней на другім бльокові від будівлі. Перед кожною кліткою, де стояли коні находиться зеркало. Кінь, коли хотів, міг дивитися в зеркало, чи "файно" виглядає. На коритарі, в стайні, казав нам пояснювач находився гарний килим зі взорами. Стайня також стоїть пусткою. Дахівки на стайні блистять на милю. Дахівка так велика, як долоня, коштувала Пелета 75 центів одна; він їх спроваджував з Німеччини, чи зі Скотляндії. Говорять, що Пелет Каса Ломою хотів показати світові, як має виглядати доцільний будинок, висоту архитектури. Пелет мав 20 міліонів долярів, коли будував Каса Лому, але будівля та інші витрибеньки так його виссали, що він помер бідний і ледво мав готівки на свій похорон!

Вожій, що показує Каса Лому в середині і стайню, бере за цей "ціпас" 50 центів від особи. Він нас всюди водив по кімнатах; він все чекає на людей в Каса Ломі. Молодий чоловік, цей, що показує кімнати, в червоній шапочці, пояснює, дещо стояло в кімнатах [illegible] го Пелета, що не знав де свої гроші змарнувати.

Пелет мав таку кімнату в будівлі, в якій жили у воді живі риби. Він сідав собі в колибач з жінкою, смакував люлечку, тримав у руці "фоней пейпер", попакував й дивився, як в його домі бавляться у воді ріжні риби.

В кімнатах нема меблів, син Пелетів вибираючись до таншого будинку на мешкання, мабуть попродав ті меблі. Різьба в кімнатах не до описання, припала порохами.

В кожній кімнаті з іншого дерева підлога, виложена з відмінами мов килим взорами. Стіни деяких кімнат виложені таким мармором, що мають взори морських филь. Той мармур спроваджений з чужих країв.

Ми бачили також кухню в Каса Ломі. Це велика кімната, має багато вікон. Пояснювач показав нам місце під східною стіною, де саме находилась велика, залізна піч. Усміхаючись, він сказав: "Піч коштувала п. Пелета $14,000, а продано її знаєте за скільно? За $14! Вийшла кілька літ тому книжка в анґлійській мові, яка описує в подробицях ту предивну Каса Лому.

XVIII.

Вже добре вечеріло, як ми вийшли з Каса Ломи й гляділи кілька хвилин з обійстя Каса Ломи на Торонто. Кругом прегарні види, будівлі, будівлі і ще будівлі, більші і менші притулені до себе мов сироти, а то тут, то там домінували серед них хмародери, та з усмішкою дивились на кілька поверхові доми, що находилися недалеко їх підошви.

Зі східнього й полудневого боку під самим Торонтом синіло велике Онтерійське Озеро, в якого водах купалися до несхочу проміні заходячого сонця. Далековид, який ми мали зі собою, помагав нам бачити міста і місточка поза Торонтом і поля, що простягалися далеко в синяві онтерійських просторів. Мій син, молодий о. В. Божик сказав до мене ніжним голосом:

Тату, думаю, що нам пора покидати Торонто та їхати домів, до Кичинеру, до моєї парохії".

"А кілько миль звідси до Кичинеру?" запитав я заінтересовано. "Вісімдесять пять" — відповів син лагідно.

Всеч. о. Ізидор Борецький отворив для мене двєрцята в самоході мого сина, що недалеко нас находився, ми всі три устаткувались в нім; син зловив за колесо в авті, потиснув ногою якийсь ґузик, — авто рушило поквапно з місця. Вулицями, що йшли, то просто, то криво, поміж доми, авто наше рвало вперед до Кичинер.

(Далі буде.)

Не Робіть на Здогад

КОЛИ КУПУЄТЕ "В" БАТЕРІЇ, ПАМЯТАЙТЕ, ЩО ЛИШ
"EVEREADY" "SUPER-LAYERBILT"
"В" БАТЕРІЇ ЗБУДОВАНІ ВЕРСТВАМИ

Опатентовані й одинокі, що побудовані верствою на верстві — замість круглих комірок які займають багато місця — а також довготревалі і є найвищої сили — в той спосіб даючи вам довгу обслугу за ваші гроші. Не зрадьтеся величиною верхнього пакуночка. Спитайте свого доставця: 'Чи це є Батерія "SUPER-LAYERBILT"?'

Виберіть собі середньої величини "Super-Layerbilt" 'B' батерію (Но. 385), де перший кошт грає найважнішу ролю у 4- або 5-тюбових сетах, а також ідеальний для вживання у всіх нових 1.4-вольтавих радіях $2.55

EVEREADY "SUPER-LAYERBILT"
Радіові "В" Батерії

CANADIAN NATIONAL CARBON COMPANY LIMITED
Halifax Montreal TORONTO Winnipeg Vancouver

Ділання алкоголю на організм людини

Виходячи з того, що в кожній справі найбільшу силу переконання мають річеві арґументи, хочу представити обєктивно справу ділання алкоголю на організм людини з лікарського становища, а висновки повинен кожний собі сам витягнути.

Не буду зупинятися над хемією алкоголю, звертаючи увагу на незвичайно важне значіння алкоголю в промислі, при ляборатoрійних працях у медицині, а спинюся над його фізіольоґічним і патольоґічним впливом на організм людини.

Фізіольоґічне ділання алкоголю пізнали вчені з обсервації і з оглядин хворих людей, затроєних алкоголем, на підставі посмертних розслідів анатомічних і хемічних змін в органах пяниць, через розслід хворіб, на які найчастіше западають пяниці, через порівняння статистики смертности людей, які вживають алкоголь і які не вживають його, через дослідження видатности праці і спорту в часі алкоголічного затроєння, через досліди на тваринах, яких затроювали алкоголем і т. п.

Вчені дійшли до переконання, що алкоголь є типовим наркотичним засобом так, що, щоб означити наркотичне ділання якогось засобу, говорять, що цей засіб викликує алкоголеву наркозу. Досить сказати, що до таких засобів зачисляють хльороформ і етер.

Щоб зрозуміти ділання алкоголю на наш орґанізм (звернім увагу на кормовий провід), перейдім його дорогу в людському тілі й опишім зміни, що він там викликує. Вистарчить прийняти дорослій людині чи чарку горілки, чи шклянку пива, чи то чарку вина, як людина відчуває печення в устах, горлі і стравоході, а тепло у шлунку. Ті почуття залежні від ділання алкоголю на слизницю устної ямини, горла, стравоходу і шлунку. Алкоголь зіткнувшись зі слизницею відтягає від неї воду, стинає білковину клітин слизниці, судини слизниці розширюються, більше крови вливається до слизниці — є це знак паралітичного ділання алкоголю на судини слизниці. За 1 до 2 хвилини алкоголь переходить уже до крови, а кровою до всіх органів людського тіла, що його задержують залежно від свого хемічного складу: так мясні задержують малу його кількість, печінка дуже багато, й найбільше мозок. Залежить це від фізично-хемічного афінету (хемічного споріднення) різних складників клітин до алкоголю особливо ж товщів і ліпоїдів, що дуже легко розпускають у собі алкоголь.

Через розпущення ліпоїдів клітини (речовин подібних до товщів) ушкоджує алкоголь їх життєві чинности. Діється це вже і в самій крові. Як відомо, кров наша складається з плязми, себто рідини, що в ній завішені (видні лише під мікроскопом) червонокрівці й білокрівці. Червонокрівці є доставцями кисня всім клітинам тіла, без якого неможливе нормальне життя клітин, тим самим і орґанізму. Алкоголь ослаблює працю червонокрівців. Він своїм впливом паралїжує червоні тільця крови у своїх чинностях, вони менше приймають кисня, слабо віддихають двоокис вуґля, а на тім терпить цілий орґанізм, затроюється двоокисом вугля й дуситься з браку кисня.

Третій складник крови — це білокрівці, що хоронять нас перед різними хворобливими заразнями, бактеріями. Вони в дослівнім значінні пожирають бактерії, з якими стрічаються в крови. Алкоголь ушкоджує білокрівці. Під його впливом білокрівці тратять свої рухи, здібність зїдання бактерій і тим можна розяснити природну меншу відпорність алкоголіків на заразливі недуги, як наприклад на туберкульозу, запалення легенів і другі. Смертельність на запалення легенів у алкоголіків є втроє більша, ніж у неалкоголіків, а для старців-алкоголіків ці хвороби смертельні. Смертність між алкоголіками на туберкульозу 4 рази більша, ніж у абстинентів (неалкоголіків).

Однак найбільше ушкоджує алкоголь клітини нервової системи, в першу чергу мізку, що в свому складі має найбільше ліпоїдів і де алкоголь задержується в найбільшій кількості. Ділає він на мозок у той спосіб, що спочатку його наркотизує, а потім ушкоджує. Залежить це не тільки від його розпускальности в ліпоїдах, але й ділання його на колоїди, зокрема на стан розпорошення дробів колоїдів. Внаслідок ділання алкоголю на мозок людини притуплюється свідомість — перший прояв поражуючого ділання, а коли алкоголь дістається до мізку в достаточно великій кількості, пораження міськової чинности поступає, а рівнобіжно з тим виступають певні прояви паралїжу його у формі ненормального ділання мізку; людина щораз трудніше опановує свої рухи й слова. Внаслідок пораження тих частин мізку, де відбуваються психічні чинности, приходить до стану, в якім люди затрачують звязок із зверхнім світом, тратять здібність контролі своїх вчинків, слів, здібність правдивої оцінки явищ окруження. Алькоголь ділає не тільки на великий мозок, але й на нервові осередки в довгастому мізку, а саме на відходовий та судноруховий центри. Під впливом алкоголю судини шкури розширюються, шкура червоніє (особливо це помітно на обличчі), кров припливає в більшій кількості до шкури, через що організм тратить більше тепла, рівночасно відчування холоду (через паралїж відчувальних центрів) значно зменшуються, й тому людина затроєна алкоголем легше простуджується, а то й зовсім замерзає, як довше залишається на морозі. Тимто серед людей, що гинуть у наслідок замерзання, найбільше є алкоголіків.

Додати треба, що шкідливе чи отруйне ділання різних отрут залежить від давки і способу подавання.

При вживанні алкоголю крім давки важна є і міцність алкоголю; чим горілка та спирт мають більше алкоголю, міцніші, тим сильніше місцеве ділання алкоголю. Одноразове вживання алкоголю (під формою горілки, вина чи пива) в кількості 2 до 4 кубічних центиметрів на 1 кільограм ваги (для дорослого невелика шклянка), у дорослого чоловіка вже викликує гостре затроєння алкоголем. Маніфестується воно із сторони мізку тим, що приходить запаморочення ума, зникають вищі степені уваги, рефлексії; ослаблення почуття втоми є причиною, що така людина має почуття сили, а брак самокритики спричинює, що вона собою задоволена, самопевна й відважна, весела, рідше — пригноблена, попадає в розпуку, або плаче. Є це наслідок поражуючого ділання алкоголю на вищі гальмові центри мізку. При більшім гострім затроєнні повстають змислові омани, неспроможність опанувати свої рухи, вкінці утрата притомности. Нарушуючи різні нервові центри, викликує алкоголь зміну їх чинностей: праця мяснів, серця й віддихання маліє, почуттяг лоду меншає, змагається чинність слинівок, залоз шлунка, кишок, підшлункової залози, а завдяки цим розкладдям терпить на тім віджвлення цілого організму.

Велика давка алкоголю, впровадженого до шлунку, нарушує слизницю шлунку, викликує блювоту, спричинює гостре запалення шлунку та кишок. Друге місце, де алкоголь збирається в більшій кількості — це печінка. Під впливом алкоголю вона набрякає, збільшується, а її клітини підпадають товщевому звиродніння. Печінка перестає бути тим органом, який досі сповняв ролю фільтру для організму, перестає виділювати свою природну виділину відживи, особливо товщу.

Постійне й регулярне вживання алкоголевих напитків провадить до затяжного хронічного затроєння алкоголізму.

Д-р М. Панчишин.

(Народне Здоровля).

ЧОРТІВСЬКІ ОСТРОВИ, тюрма для найбільших кримінальних і політичних злочинців у французькій Ґаяні (на північ від Бразилії). По програній війні Франція зліквідувала ту найжахливішу в світі карну колонію

ВІСТИ ЗІ СВІТА

НОВІ ЧУТКИ ПРО ІНВАЗІЮ

З Женеви у Швайцарії появилася вістка минулого тижня, що німецькі армії над Англійським Каналом покінчили всі приготування й очікують приказу до інвазії на Англію.

Одночасно появилася вістка, що італійська армія пічне офензиву проти Єгипту а Еспанія вдарить на Ґібральтар при помочі німецького війська.

Ці вістки звязували з конференцією Гітлера й Мусолінія в Бреннері.

Виявилося, що ці вістки були сфабриковані німецькою пропаґандою. Німці хотіли знати, який відгук вони знайдуть в Англії. Та в британських кругах є думки, що час на інвазію минув, і коли б Гітлер і Мусоліні таке вирішили, то їх міністри пропаґанди певно мовчали б.

З ким підуть Совети?

Політичні й дипльоматичні кола, що ґуртуються біля французького уряду в Віші, переконані, що на протязі найближчих тижнів Совети дадуть свою згоду на приступлення до потрійного союзу, себто Німеччини, Італії й Японії. Заки те станеться, буде підписаний совєтсько-японський договір.

Що думають в Туреччині про союз Японії, Італії й Німеччини? Про це пише Ґедіє, відомий кореспондент часопису "Ди Ню Йорк Таймс". І каже, що в Туреччині переконані, що цей договір тільки залеґалізував те, що вже тайно існувало. І то можливо від того часу, коли заключено Анти-Комінтерн. Значить, договір є звернений проти Совєтів. Ґедіє не вірить, щоб могло прийти до порозуміння між Японією і Советами, бо Японія хоче завоювати Китай, а Совети того собі не бажають, бо це означалоб великий зріст японської сили і перевагу Японії. В Туреччині, каже Ґедіє, рахуються як з певністю, що скорше чи пізніше Совети будуть нападані з двох боків, в Азії з боку Японії, а в Европі з боку Німеччини. Далі каже Ґедіє, що в Туреччині дуже цікаві на те, яке булоб становище Злучених Держав, колиб так Совети дійшли до порозуміння з Великою Британією в справі оборони перед "японсько-фашистською небезпекою".

ТУРЕЦЬКА ТРІВОГА ЗПРИВОДУ СИРІЇ

В Туреччині викликала тріводу вістка, що Італія зажадала від Франції передати їй усі аеродроми в Сирії, та фінансову контролю, а французьку армію роззброїти й повернути до дому. Опріч того в Сирії мала б бути заведена італійська контроля над вирібництвом та заборона протиіталійської пропаґанди.

Виконуючи італійські вимоги в Сирії, Французи вже арештують прихильників ґенерала Де Ґоля.

Внаслідок того всього в Сирії почалась нечувана політична та економічна криза. Верховна команда французької армії слухає уряду Петена, але більшість офіцирства й вояків симпатизують з ґенералом Де Ґолем. Англія, після розриву з Францією, направляє всю нафту в Гайфу (Палестина), через що Сирія й Леванон залишаються без нафти. Торговельні відносини між Сирією й Палестиною англійська влада також припинила. Частина Сирійців симпатизує Франції, а частина Анґлії. Однак усі проти Німеччини й Італії і — за самостійність Сирії. Спроба Італійців забрати французькі аеродроми не вдалася, бо ліванонський уряд закупив їх для себе. Рух до усамостійнення Сирії й Ливану зростає з кожним днем.

НОВА "ВІСЬ" ЗАБЕЗПЕЧУЄ СФЕРУ ВПЛИВ ДЛЯ РОСІЇ

Німецькі урядові джерела поспішились ще при кінці минулого тижня з запевненням, що нова "вісь" трьох диктатур не думає ні в якому разі обмежувати сфери впливів совєтської Росії. Навпаки, в "новому ладі", що буде встановлений в Европі, Африці й Азії, Росії буде забезпечена відповідна смуга впливів.

Ті самі німецькі урядові джерела запевнили далі, що поароблені кроки, щоб порозумітись з Росією щодо розмежовання території, яка буде признана як сфера впливів для Росії. В поінформованих колах кажуть, що Росія за виконану прислугу фашистським диктатурам дістане право на поширення своїх впливів в Персії і Афганістані. Є теж чутки, що між Росією і Японією прийде до порозуміння щодо поділу Хіни.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ТВОРЯТЬ ДВІ ФЛЬОТИ

В виду того, що держави осі заключили мілітарний пакт з Японією, Злучені Держави постановили розбудувати свої морські сили так, щоб мати дві окремі потуги на обидвох океанах — Атлянтику й Пацифіку.

Обговорюючи цю річ, підадмірал Гейн Еллис заявив, що департамент оборони Злучених Держав в недалекій будучности створить на Атлянтику новозорґанізовану морську потугу. До тієї потуги буде включено кораблі, що вже є на тім морі і до них будуть додані нові кораблі. Ціла та сила буде складатися з ріжного типу кораблів, а число їх перейде 125.

Британці заповідають, що будуть бомбардувати Берлін що ночі

Не зважаючи на те, що Лондон знову був бомбардований, зі самих воєнних комунікатів Англії й Німеччини виходить, що Велика Британія стає щораз більш активною. Вона виявляє тепер і на летунському полі більшу активність та завдає Німцям поважні шкоди в самій Німеччині та в Бельгії й Франції, головно в тих містах і пристанях, де є сконцентровані німецькі воєнні сили, призначені до нападу на Англію. Німецька столиця дізнає з кожним днем щораз більше ударів. Останній британський комунікат згадує про бомбардування таких важних обєктів як електричні стації в Берліні, що доставляють електрику для цілого міста. Та особливо важне те, що Британці заповіли, що в будуччині буде Берлін бомбардований кожної ночі. Це певно в відплату за те, що Німці бомбардують ночами Лондон. Днями не годні до нього дістатись.

РУМУНІЯ ПОКИНУЛА БАЛКАНСЬКУ АНТАНТУ

З Букарешту повідомляють, що Румунія покинула Балканську Антанту. Залізна Ґвардія арештує далі прихильників короля Кароля. Бувшому премієрові ґенералові Арґетіну, що розстріляв багато залізногвардійців, загрожує смертна кара. Протести Англійців та Американців проти контролї нафтових промислів відкинено.

Чи можливий бунт у Франції

Американський кореспондент П. Филип відповідає на повище питання в потакуючий спосіб. Тільки зазначує, що це ще забере часу й буде залежати від британських успіхів. Як тільки британський опір ставатиме таким, що даватиме Французам надію на те, що Велика Британія виграє, у Франції готов нарід збунтуватись, бо ненавидить німецьке ярмо. Та тепер, каже Филип, такий бунт був би глупістю, бо був би відразу розгромлений.

БУВАЛИ ЛЕГКОДУШНІ ВИТРАТИ НА ВІЙНУ

В. Вудворд пише у книжці п. з. "Нова Американська Історія" про витрати Злучених Держав у минулій світовій війні.

Наприклад:

Американська армія мала в 1917 році 86,000 коней, але що кавалерії Америка не посилала до Европи, й тих коней було доволі.

Та все одно всякі люди, головно "політишени", зїхались були до Вашингтону, щоб дістати контракти на всякі доставі. І при помочі впливів вони контракти роздобули.

Тих бідних коней теж уживали для контрактів.

Отже з уваги на війну для тих коней доставили:
1,000,000 коців.
2,000,000 опалок.
945,000 сідел.
2,800,000 оброгів (вуздечок).

Також тоді 'доставили' для 4,000,000 американського війська аж 35,000 черевиків, з чого потім уряд мусів продати "цивілям" 25,000,000 черевиків за безцін, бо інакше тяжко було позбутись вояцької обуви.

Тепер вже кажуть у Вошинґтоні повно "політишенів", які прохають контрактів на "достави", й неодин може готовий продати чужі ліси на виріб лодок чи деревляних кораблів. Таке пише американська преса.

Убивайте Буряни Цієї Осени

Ця гарна осіння погода дає фармерам небувалу нагоду знищити безграничне число поганих бурянів. Легке дискування або культивування поля пізною осінню вбиває багато бурянів що почали рости вже після жнив; а також дає нагоду скільчитись іншим бурянам, що їх зимові морози опісля знищуть.

SEARLE GRAIN COMPANY. LTD. (77)

Населення Злучених Держав начислює 131 міліонів

Опубліковані відомости перепису з 1940 року показують, що Злучені Держави мають 131,409,881 населення. За останніх десят літ прибуло лишень 8,634,835 осіб, тобто тобто 7 процент. В попереднє десятиліття прибуток був 16.1 процент, а перед тим 14.9 процент. Теперішний малий прибуток пояснюється зменшенням народин та майже повним припиненням іміґрації. Перше місце по кількості населення займає, як і раніш, стейт Ню Йорк, що має 13,379,622. Найбільший приріст по кількости населення показався в Каліфорнії, бо аж 1,196,427, а по проценту в дистрикті Колумбії (Вашинґтон).

БРИТІЙСЬКА ТВЕРДИНЯ АДЕН

Місто Аден це могуча британська твердиня, що панує над переїздом кораблів із Червоного моря до Індії. Віддалений Аден 120 миль від Бабель—Мандеб. Місто збудоване на півострові на 14 милевім злучене з суходолом вузькою на півтора милевою шийкою. Остров вульканічного походження, наскрізь камяний, майже без рослинности. Найвищий шпиль півострова Шам шан високий на 576 метрів, де побудовані кріпости й розставлені могутні батерії. Затока ж дуже вигідна, має вид кліщів, з вузьким вїздом, може захоронити велику фльоту, дати безпечне приміщення складам вугілля та збірникам газоліни. Найважча недостача міста це брак води, що її треба спроваджувати здалеку, а людей буде в місті до 60,000. Аден ради свого вигідного торговельного положення та свого гарячого та сухого, але справді здорового підсоння був здавен-давна дуже важливим пунктом. Уже Греки й Римляни знали місце під іменем Адана. Місто відігравало велику ролю між Гімерітами, Абесинцями й Сасанідами, та довший час було столицею Емену і найголовнішим торговельним вузлом всього арабського півострова, а про його блискуче багацтво описує італійський подорожник з 13-го століття Марко Поло. Це місто було дуже сильне. Року 1513, Портуґальці, що тоді були наймогутніший народом, хотіли здобути Аден. Його облягав своєю фльотою найкращий портуґальський завойовник Афонсо де Альбукерке, та йому не вдалося. За панування Турків (1538—1639) а дальше коли доокружні Араби відірвалися від Ємену та дістали власних султанів, Аден зовсім підупав, а з колишньої величі залишилися тільки румовища. Коли 1838 р. англійський капітан Гейнес зажадав від султана щоб відступити Аден Британії, то місто мало ледве 600 мешканців у нужденних колибах. Султан не згодився, тому Англійці здобули його силою 11. січня, 1839 р. Від тоді Аден не перестає рости та набирає такого значення на вїзді Індійського Океану, як і Ґібральтар при вїзді до Середземного моря. Ще більшого торговельного та стратеґічного значення набрав Аден від коли прокопано Суеський канал 1878-го року.

Минулої війни Турки намагалися відібрати Англійцям Аден. І хоч 1916 р. звели кілька вдатних боїв й заняли Лагадаш і Амау, але від Аденом успіхів не мали. Твердиня стояла непохитно.

Тепер мали б Італійці проти Адену розвинути свої військові діяння. На те, вони й завоювали Сомалію.

Ворона і Лис

Пробігає лис голодний, через пеньки скаче, аж слухає,— десь ворона на гиляці кряче. Прибігає. — Хоч видати, та ніяк дістати. Лис хитриться і вертиться, — давай підмовляти. Підмовляє, щоби злізла, прищурює очі, обіцяє мяса гори, — ворона не хоче.

— І не хочу, і не злізу, — стала говорити. — Іди собі, коли хочеш, іншого дурити. Бо я знаю, що ти хочеш, як собака, їсти, — і хібаб я дурна була, щоб думала злізти?

— Бог з тобою голубонько! — став лис прикидатись. — Та тепер вже, зозуленько, нічого боятись. Вийшов указ з того світа, щоб мир був усюди, щоби мирно собі жили і звірі, і люди.

А ворона розважає: "Не здуриш, мій враже!" Далі кругом подивилась та лисові й каже:

— Та який же мир той буде та спокій між нами, коли онде йдуть до ліса стрільці із хортами!

— Будь здорова, голубонько!

— А то що? Куди ти?

— Таж стрільців лихе надносить, треба утікати!

— А указ же з того світа, що про мир писали?

— Може вони ще указу того не читали.

— Ну, не бійся ж голубчику, я лиш так сказала. Але вашого указу і я не читала.

С. Руданський.

Джаб.

— Чи міг би я дістати у вас джаб?

— Добре, ми власне потребуємо такого молодого чоловіка.

— Кілько платите?

— Те що буде варта ваша праця.

— О, як так то я дякую вам. Я тепер більше дістаю. Бувайте здорові!

WEDNESDAY HALF DAY at EATON'S

Ґрупа Ранішних Спеціяльностей в Середу 9-го Жовтня

ГАРНІ СУКЕНКИ—Бавовняні флянелі в веселих пасочках, звичайні районові крепи. Розмір 14 до 44. Спеціяльність при отворенню дверей. По $1.27

ЗАЛИШКИ ПОЛОТНА—Білі бавовняні пішевки. Спеціяльність при отворенню дверей. По .... 15c до 34c

—Вибілені й Сирові бавовняні простирала. Спеціяльність при отворенню дверей. По ...... 59c до $2.25

—Бавовняні й рейонові накривала на ліжко. Бавовняні фляннелетові бленкети, вовняні бленкети. Спеціяльність при отворенню дверей. По 89c до $4.95

—Бавовняні террі рушники. Спеціяльність при отворенню дверей. Одна штука по .... 15c до 59c

ЧАЙНИКИ НОН-СКАЛД. Блискучий алюміній. За половину ціни. Спеціяльність при отвереннію дверей. По 34c

СІКАЧІ ЦИБУЛІ—Спеціяльність при отворенню дверей. По 35c

РЕЙОН СЕЛАСВЕЙД ПЕНТІС—Кольор рожево-чайний і білий, малі, середні, великі. Спец. при отворенню дверей. Пара .. 25c

ХЛОПЯЧІ БРІЧЕС—З твердої битої бавовняної матерії, брунатні, розміру від 6 до 16 літ. Спеціяльність при отворенню дверей, пара $1.19

МУЖЕСЬКІ РОБОЧІ ЧЕРЕВИКИ—чорний ремінь, величина 6 до 11. Спеціяльність при отворенню дверей, пара.. $3.29

ДАМСЬКІ ЧЕРЕВИКИ—пишні сткі свейд, ремінь патентований і "сайд", величина 4 до 8. Спеціяльність при отворенню дверей, пара $2.29

ШІФОНОВІ ПАНЧОХИ — шовковий шіфон, наймодніші. Величина 8½ до 10½, субстандартні. Наймодніші кольори. Спеціяльність при отворенню дверей, пара.. 59c

ДАМСЬКІ ХУСТОЧКИ—бавовняна тканина, в кольорах. Спеціяльність при отворенню дверей, за одну штуку 2c

ШОВКОВІ ПАНЧОХИ—наймоднішого фасону шіфон. Величина 8½ до 10½. Не висилаємо почтою, не доставляємо. Барґейн Секшен. Субстандартні. Спеціяльно при отворенню дверей, пара 50c

ДАМСЬКІ СЛИПС—Рейонові тафети. Рожево-чайні і білі. Величина 32 до 42. Барґейн Секшен. Не висилаємо почтою, не доставляємо. Спеціяльно при отворенню дверей, по 49c

МУЖЕСЬКІ ВИНДБРЕЙКЕРС з вовняної піханої матерії. Величина 36 до 44. Спец. при отворенню дверей, по ... $4.95

ГОРНЕРА СОЛОДОВИЙ ЕКСТРАК з КАД ЛИВЕР ОЙЛ—Найбільше 3 фляшки для костумера. Просимо не купувати на C.O.D. ані замовляти телефоном. Спец. при отворенню дверей, 32 унцій фляшка.. 49c

Чотири години на покупки — T. EATON C° WESTERN LIMITED — Телефон 9-1-2

ГОЛОВНЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ БЮРО в справах: Звязок зі Старим краєм, горожанські папери, шифкарти, купно-продаж гавзів, акрів, фармів та інших ріжних справ. Залучіть марку на відповідь.
D. GERYCH, Notary Public, 652½ Main St., Winnipeg, Res. Tel. 21 176.

ПРЕСОВИЙ ФОНД

В п-ва С. Цитульських, Едмонтон, Алта., зібрано на фонд Українських Вістей $1.75
Український Комітет Воєнним Потребам в Брокстон, Саск. 1.00
На похороні бл. п. П. Михайлюка, Сван Плейн, Саск., зібрано на У. В. 1.00
Григорій Пешко, Інвермей, Саск. .... .50
Всім жертводавцям складаємо щиро-сердечну подяку

Адміністрація.

З Укр. Народнього Дому в Едмонтоні

Подаємо слідуючу програму на цей тиждень:—

Проби співу — в середу і пятницю вечером.

В суботу, 12. жовтня, о год. 8.30 вечером відбудеться фамілійна забава для старших.

В неділю, 13. жовтня, о год. 8.30 веч. Аматорський Гурток відограє гарне представлення.

Просимо всіх взяти численну участь у вище наведених підприємствах.

Заряд Н. Д.

Базар у Вернон, Б. К.

У парохії св. Василія Великого у Вернон, Б. К., мав відбутися в днях 4 і 5 жовтня базар; та його відтягнено на день 26 жовтня. Базар відтягнено тому, що багато людей не повернули тикетних відтинків. Тому просимо всіх, що взяли до розпродажі тикети, принести або прислати до заряду всі відтинки. Базар, як сказано, відбудеться дня 26. жовтня.

Базаровий Комітет.

Церковний Базар у Джедбурґ

Отсим дається до відома, що Церковний Базар нової греко-католицької громади в Джедбурґ, Саск., перенесено з дня 8. жовтня до **29. жовтня.**

За комітет базару:
Петро Сенчук, голова
Петро Гуменюк, секр.

ВУГОЛЬ У ВІННІПЕҐУ ПОДОРОЖІЄ

Торговці вуглем у Вінніпеґу заповідають, що вугіль цеї зими буде трохи дорожчий. Американський вугіль подорожіє $1 на тоні, а албертійський 25 центів. Саскачеванський лігніт подорожіє 25 до 35 центів, а спроваджений кокс буде дорожчий о $1 на тоні.

Що спричиняє лисіння?

Що робити, щоб не лисіти? Як спричиняти новий ріст волосся на лисині? Або як маєте які інші недомагання й клопіт з волоссям на голові, пишіть по безплатний обіжник:
HAIR & SCALP SPECIALTY (Dept. D)
10150-97th St., Edmonton, Alta.

УКРАЇНСЬКА ШКОЛА АПЕЛЮЄ ДО ВАС!

Школа, яка веде ваших дітей рівним шляхом до здобуття кращої долі нашому народові, Школа св. Николая в Вінніпеґу під проводом Сестер Служебниць П.Н.Д.М. уряджує

ВЕЛИКИЙ БАЗАР

що відбудеться в днях 13, 14, 15 і 16 листопада в салі Читальні Просвіти, при Флора і МкКензі. В нім беруть участь у популярности шість пань: Н. Остап, Т. Павлюк, Н. Стельмах, В. Баров, М. Закопець. Ці пані є серцем і душею цієї інституції, а також загально відомі в Вінніпеґу.

Не гріш, а ваше почуття громадянського обовязку грає ролю, коли просимо про маленьку жертву на Українську Католицьку Школу. Ми Українці Католики Канади ділом докажемо яка близька нашому серцю є Українська Католицька Школа. Розпродаймо базарові книжечки, а як бажаєте таких, пишіть до нас на адресу:

ST. NICHOLA'S SCHOOL
650 Flora Avenue, Winnipeg, Man.

При цій нагоді складаємо щиру подяку за слідуючі жертви в готівці — передані на цей базар:

Парохія св. Володимира і Ольги	$10.00
ОО. Василіяни	5.00
О. д-р В. Кушнір	5.00
Український Нар. Дім	5.00
Комітет пархії св. Николая	5.00
Парохія св. Андрея	5.00
П. Тонкін	5.00
Парохія св. Покрови	5.00
Парохія Прсв. Евхаристії	3.00
Всч. о. Серветник	3.00
Похоронне Бюро Федусь і Гнатович	3.00
Головний Заряд Братства св. Івана Милостивого	2.50
Заряд Жінок Братства св. Івана Милостивого	2.50
П. Майданик	2.50
Д-р Режньовський	2.00
Панна Е. Білінська	2.00
С. Михальчук	2.00

По $1.00: Д-р Новак, Д-р Канчер, Д-р Веселяк, Д-р Бовден, пані Дидик, пані Лукінчук, Емпайр Дроґ Стор, п. Іван Завідовський, п. Слободян, п. Г. Н. Шевчук, п. М. Кушнір, Айділ Ґросетірія, п. Мудло.

Також щиро дякуємо за складки інших речей, що є подані в базарових книжечках. На базарі є до виграння понад 50 гарних цінних нагород.

А вислід базару оголосимо в подробицях у часописи "Українські Вісти", так що ви довідаєтесь, хто виграв цінні речі; може і своє імя там знайдете.

За Шкільний Комітет:
А. Кушко, секр.

Тато й син.

— Тату, чи то правда, що ми походимо від малпи?

— Може ти, але не я, дурню один.

Українська аптика в Мондері

Анеля Кіт.

Ділимось радісною вісткою, що п-на Анеля Кіт, дочка Данила і Параньки Кіт з під Мондеру, отворила свою Аптику в Мондері. Вона учащала до нижчої і вищої школи в Мондері. Курс фармацевтики скінчила на албертійськім університеті й покінчила його з добрим успіхом. По скінченні фармацевтичних наук відбула трилітню практику в аптиці у Вилинґдоні.

Це мабуть перша українська аптикарка в Канаді. На новому становищі бажаємо панні Анелі якнайкращих успіхів а наш український загал у Мондері й околиці закликуємо дати щире попертя новій аптиці, купуючи в ній потрібні речі.

"Українці питають вказівок як помагати у воєнних змаганнях"

Під таким заголовком вінніпеґська "Фрі Прес" з 1 жовтня помістила інформаційну новинку слідуючого змісту:

"Вінніпеґські Українці, раді помогти що в їх силі, написали до дост. В. І. Мейджора, К.С., атторні дженерала просьбу, щоб дати їм суґестії або інструкції, як помагати Канаді в її воєнних змаганнях..."

Письмо підписали СУС, про від організації гетьманців та "ще інші місцеві організації розсіяні по Канаді."

* *

На стор. 6. сьогоднішнього видання "Українських Вістей" є допис з Рокстону в Саскачевані, де сказано, що ця наша фармерська оселя зложила 135 долярів на потреби війни й ті гроші переслала до уряду в Оттаві.

* *

Наші добрі фармері в Рокстоні й деінде знають, як працювати на допомогу Канаді в її війні і вже зложили поважні грошеві суми, а пани у великім місті ще не знають і по 14 місяцях війни запитують — атторні дженерала, що їм робити.

Таки варто піти їм на науку до фармерів!

Та фармері не такі, як та курка, що ще не знесла яйця і не знати чи знесе, а вже наперед голосно кудкудакає.

Виривала брови й померла

Нинішні дівчата хочуть бути гарними за всяку ціну. Це часто доводить до дивацьких способів прикраси. І так є дівчата, що висмикують брови, щоби луки над очима були кращі і викінчено тонкі.

Панна Льоис Гинс допера покінчила вищі студії. Мала 21 літ. Походила з Сію Фолс, Зл. Держави. Щоби бути гарною, висмикувала свої брови. Через це наразила тканку під бровами і дістала своєрідну недугу — целлюлітіс. Ця недуга кидається між двома покладами шкіри через нарушення шкірних тканок. Замість краси, панна Гинс — померла. Не помогли лікарі, ні ліки — молода дівчина пішла до гробу через нерозум новітньої краси.

А тепер хвилина застанови. Чи хотілаб так новітна дівчина дбати про свою душевну красу — про свій характер, навіть з нараженням власного життя?

І чи не найкраща краса є природна — дана Богом?!

(Б. Н.)

ПРИГОДА ТРИЛІТНЬОЇ ДИТИНИ

Трилітній синок фармера Пилипа Гикія в мелвилськім дистрикті в Саскачевані, забрив чотири милі від дому і втомившись ліг спати під корчем. Стривожені батьки і 70 дооколичних людей шукали 11 годин по околиці, доки не знайшли дитини. Хоч ночі вже холодні, дитині не сталося нічого злого.

МОСКВА ХОЧЕ НАБЛИЖЕННЯ З АМЕРИКОЮ

З Москви подають, що большевицький уряд прохає в американського уряду економічних і... політичних полегш, як підстави для наближення між обома державами.

В Москві кажуть, що переговори ведуться в Вашингтоні, але в колах американського закордонного департаменту думки поділені щодо... співпраці з Москвою.

Що американський уряд добре ставиться до большевицької Москви, коли її визнає, то про те нема сумніву. Але Сталін хотів би ще, щоб Америка визнала його розбишацький наїзд на Естонію, Латвію й Литву як... леґальний акт.

Вона: Левку, завтра буде якраз двадцять літ, як ми побрались. Чи не зарізати б нам із того приводу двоє курят?

Він: То чому? Хіба вони тому винні?

ШЛІТЬ СВОЇ МАГНІТИ ДО НАС ДЛЯ НАПРАВИ

Робота й начарджування $3.50 на всякі вироби магнітів 2-, 4- і 6-циліндрових інджаїв — магніти виробів Genuine Bosch, Eismann, Fairbanks Morse i Wico . . . направляючи їх солідними частинами.

ВСЯ РОБОТА ҐАРАНТОВАНА — Продаємо і направляємо частини Autolite i Delco Remy до дженераторів і стартерів.

AUTO ELECTRIC & MAGNETO SERVICE
Phone 25666 — 10011 - 102nd Avenue — Edmonton, Alta.
(через вулицю на захід від Шеверлей гаражу)

ПРОДАЖА И ОБСЛУХА
Телефон 26421
WADE & RICHARDS
10166-102nd Street, Edmonton.
Радія — Машини до Прання, Рефріджерейтори Вестінґгавза

ДЛЯ РІДНИХ ШКІЛ

Маємо ПЕРШУ ЧИТАНКУ М. Матвійчука, ціна 45 центів. Замовлення з грішми посилайте на адр.:
UKRAINSKA TORHOWLA
806 Main St. Winnipeg, Man.

Треба дяко-учителя

Українська греко-Католицька громада в Принс Алберт пошукує дяко-учителя. Треба знати дяківство, діріґентуру, та вміти вести рідну школу. Подання слати на адресу:
REV. M. HOROSHKO
251-13 St. W., Prince Albert, Sask.

МИХАЙЛО ГОЛИНСЬКИЙ ЇДЕ НА ЗАХІД

Торонтонський "Український Робітник" інформує:

Славний наш співак, Михайло Голинський, повернувши з концертового турне з північно-онтерійських міст, вибирається наново в поїздку, цим разом на Захід. Своє мистецьке турне славний наш артист зачне від Венкуверу в Британській Колумбії й буде посуватися на схід. Переживаючи довший час у Торонті, Михайло Голинський попращається з торонтонськими Українцями на останнім концерті, що він ним ущасливить їх дня 14 жовтня ц. р. в салі Марґарет Ітон.

ДРІБНІ ВІСТИ

На зїзді католицьких лічниць північної Америки Сестра Служебниця Любов з Мондеру дістала надгороду. Вона — на 400 лічниць, які були заступлені на цім зїзді в Сейнт Луіз.

Голова родини в Канаді платить тепер 400 долярів річно на воєнні видатки. Якби розділив ті видатки на кожну особу, то припала б сума 85 долярів. Тільки що ці гроші ми не платимо нараз, а затягаємо кредити і так розтягаємо тягар і на діти наші.

Пять говернорів стейтів і 20 мейорів міст у Злучених Державах проголосили були минулу неділю днем молитви за побіду для Великої Британії.

Лісовий вогонь знищив на тому тижні двоє господарств судетських Німців, що оселились на Піс Ривері в Британській Колумбії.

Злучені Держави доставляють тепер Великій Британії по 200 літаків на місяць.

Дня 3-го жовтня Мусоліні й Гітлер відбули наради в Бреннерськім просмику. Розуміється, нараджувались у справі війни.

На Балкані швидко наростає загроза війни. В британських кругах думають поважно над забранням з балканських країв британських горожан.

Джекі Куґан хотів вступити до канадійського летунства. Його просьбу однак відкинуто. Чому — не подано.

Державна поліція в Манітобі арештувала чоловіка зі слов'янським іменем, якого підозрівають у вбивстві 39-літнього Антона Топольницького в товаровім ваґоні сіпіарської залізниці. Топольницький вертався зі жнив з іншими робітниками і якийсь чоловік убив його куснем дерева в голову і викинув тіло з ваґона. Заподозреного у морді арештовано в місцевости Ґардентон, Ман., і відставлено до Вінніпеґу.

Дмитро Захарюк в Мирнамі, Алта., кохається в городині. Кожного року має він найкращу городину в околиці. Цього року він виплекав 50 міхів огірків та 10 міхів кавунів (вотер меллонс).

До Англії прибув канадійський міністр рільництва Ґардинер, щоб зробити угоду з британським урядом на доставу фармерських продуктів і вивідати, що буде потребувати Англія, щоб до того достроїти рільничу продукцію в Канаді.

АДВОКАТИ

J. E. BASARAB, LL.B.
АДВОКАТ І НОТАР
полагоджує справи канадійські і старокраєві.
41 Gariepy Block, Edmonton, Alta.
Телефон 21642

Адвокат і Нотар
ЮРІЙ ШКВАРОК
веде свою канцелярію в
Mundare, Alta.
Полагоджує всі справи канадійські і старокраєві.

Петро Ґрещук, B.A., LL.B.
Адвокат і Нотар
веде канцелярію спільно з
TIGHE & WILSON
перепроваджує справи цивільні й кримінальні у всіх судах
716 McLeod Bldg. Edmonton
Телефон 28196

Harvie & Yanda
Адвокати й Нотарі
202 Bank of Toronto, Edmonton
Можете писати до нас по українськи

Николай Бартман, B.A. LL.B.
Адвокат
веде справи цивільні й кримінальні у всіх судах Брит. Колумбії.
501 Holden Bldg., Vancouver, B.C.

ДЛЯ ВАШИХ УСЛУГ
Знатоки в перевожуванню річей. Криті й Тягарові Вози.
Alberta Motor Express and Transfer
10332 - 104 St., Edmonton, Alta.
Тел. 26522 .. Тел. уночі 72569

ТОРГОВЕЛЬНІ ЦІНИ В ЕДМОНТОНІ

7. жовтня, 1940.

Пшениця —	
Но. 1 Гард	48
Но. 1. Нортерн	48
Но. 2 Нортерн	46
Но. 3 Нортерн	44
Но. 4. Нортерн	37
Но. 5 Нортерн	32
Но. 6 Нортерн	28
Фід	24
Овес —	
Но. 2 С. В.	16
Но. 3 С. В.	14
Ячмінь —	
Но. 1 С. В.	21
Но. 2 С. В.	21
Но. 3 С. В.	20
Жито —	
Но. 2 С. В.	24
Но. 3 С. В.	19

ЦІНИ ХУДОБИ

Бички —	
Добрі до вибраних	675—750
Середні	575—650
Звичайні	450—575
Ялівки —	
Добрі до вибраних	650—700
Звичайні до середніх	550—625
Корови —	
Добрі	400—450
Звичайні до середніх	300—375
Буґаї	300—450
Годівник —	
Добрі до вибраних	700—800
Інші вдолину від	650
Телята —	
Добрі	550—600
Інші вдолину від	500
Свині —	
Бейкони	800
Яйця —	
Гуртівники платять за посилки з фармів.	
Великі А.	24—26
Середні А.	22—24
Ґрейд Б.	14
Ґрейд С.	8
Сметана (з доставою) —	
Спеціяльний ґрейд	19
Но. 1.	17
Но. 2.	13
Без ґрейду	8

ЗБІЖЕВІ ЦІНИ В ВІННІПЕҐУ

7. жовтня, 1940.

Пшениця —	
Но. 1 Нортерн	70
Но. 2 Нортерн	68
Но. 3 Нортерн	66
Но. 4 Нортерн	62
Но. 5 Нортерн	58
Но. 6 Нортерн	55
Фід	51
Ячмінь —	
Но. 1. С. В., 6-гранний	39
Но. 1. С. В., 2-гранний	46
Овес —	
Но. 2. С. В.	32
Но. 3. С. В.	30
Жито —	
Но. 2 С. В.	43
Но. 3 С. В.	38
Лен —	
Но. 1. С. В.	123
Но. 2. С. В.	118
Но. 3. С. В.	109

ЛІКАРІ, ДЕНТИСТИ

Д-Р ІВАН ОРОБКО
Д-Р Е. В. ЗВАРИЧ
Лікарі й Оператори
207 MOSER RYDER BUILDING
EDMONTON, ALTA.

Тел. офісу 24681. Тел. дому 27862
Д-Р М. М. СЕРЕДА
Лікар і Оператор
533 Tegler Bldg. Edmonton, Alta.

Д-Р ЙОСИФ БУЛАНЖИ
Лікар, Оператор і Акушер
BOULANGER Bldg., EDMONTON
Телефон 22009

ДОКТОР Й. МЕҐАС
Лікар, Оператор, Акушер
10164A-101st Srteet, EDMONTON
Suite 201 Kitchen B'k. Phone 24645

Тел. офісу 21221. Тел. дому 31222
ДР. ІВАН МІСЬКІВ
Лікар і Оператор
232 Tegler Bldg. Edmonton, Alta.

Д-Р І. ВЕРХОМИН
ЛІКАР І ХІРУРҐ
Пересвітлення проміннями Рентґена (X-RAY), ультра-фіолетне світло і коротко-лучева машина до оґрівання.
DR. J. VERCHOMIN
541 Tegler Bldg., Edmonton, Alta.
Тел. офісу 24543 . Рез. 25884

Тел. офісу 22216.
Д-Р ВАСИЛЬ ОРОБКО
Дентист—Dentist
239 Tegler Bldg. Edmonton, Alta.

Д-Р ЮРІЙ ДРАҐАН
D.M., C.M., L.M.C.C.
Лікар, Акушер і Оператор
Член Домініяльної Ради Лікарів
з практикою по шпиталях у Рочестері, Филаделфії, Бостоні, Ню Йорку та Балтимор.
611 Canada Bldg., Saskatoon, Sask.
(коло сіепарської стації)

Тел. офісу 22411. Тел. дому 82350
DR. B. N. SHLAIN
Дентист — Dentist
428 Tegler Building
EDMONTON, ALTA.

10024 - 101St STREET
Near the Journal ~ EDMONTON

ПИТАЙТЕ ЗА —
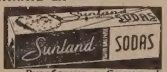

Виробляємо в Едмонтоні.

Кравецька Робітня

Робимо мужеські й жіночі Сути й Оверковти. — Продаємо шкіряні Футра по дуже умірковаиих цінах.

WESTERN TAILORS
9753 Jasper Ave., Edmonton, Alta.
Тел. 24303. Власт. John Krywko